

SVEA HOVRÄTT	
Avd. 2	
Dnr.	T 6123-12
Ink	2012-07-04
Aktbil.	3

SKILJEDOM

meddelad i Stockholm den 5 april 2012

SVEA HOVRÄTT 020101
INKOM: 2012-07-05
MÅLNR: T 6123-12
AKTBIL: 3

SKILJENÄMND

Lagmannen Martin Holmgren, f.d. chefsrådmannen Ingvar Gunnarson och advokaten Anders Fernlund

KÄRANDE

Telefonaktiebolaget LM Ericsson (publ), 556016-0680, 164 83 Stockholm

Ombud: advokaterna Christer Danielsson och Johan Englund, Danielsson & Englund Advokatbyrå AB, Box 5300, 102 46 Stockholm

SVARANDE

Thomas Lundin, 530203-2734, Ceasornicului 3 – 7 Etage 5 Apt 16, Sector 1, Bukarest, Rumänien

Ombud: advokaten Dan Engström, Stockholm Arbitration & Litigation Center Advokatbyrå KB, Biblioteksgatan 3, 111 46 Stockholm

BAKGRUND M M

Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME) är moderbolaget i Ericsson-koncernen.

Thomas Lundin har tidigare varit anställd i Ericsson-koncernen. Han började 1979 och hade under 1980-talet och början av 1990-talet olika utlandsstationeringar. År 1996 inledde Thomas Lundin en utlandstjänstgöring som ansvarig för Ericsson-koncernens verksamhet i Rumänien. I anledning därav träffades den 29 maj 1996 ett s.k. Long-Term Service Abroad Contract (Utlandsavtalet). Av Utlandsavtalet framgår att vissa ytterligare bestämmelser "General Conditions of Employment for Long-Term Service Abroad" (GCE) också skulle utgöra avtalsinnehåll.

Thomas Lundin var verksam i Rumänien till den 20 augusti 2003, när hans anställning upphörde. Det skedde till följd av uppsägning från hans sida.

Den 25 maj 2010 påkallade LME skiljeförfarandet och gjorde gällande att Thomas Lundin obehörigen och utan LME:s vetskap medverkat att till sig överföra LME tillhöriga medel samt att han under alla förhållanden mottagit och förfogat över dessa medel utan LME:s vetskap och utan att ha någon rätt till dem. LME framställde krav på återbetalning. LME utsåg f.d. chefsrådmannen Ingvar Gunnarson till skiljeman. Thomas Lundin bestred kravet och utsåg advokaten Anders Fernlund till skiljeman. Dessa utsåg som tredje skiljeman och ordförande i skiljenämnden lagmannen Martin Holmgren. Den 25 oktober 2010 konstituerade skiljenämnden sig.

Den 13 januari 2011 inkom Thomas Lundin med svaromål vari han yrkade att LME:s talan skulle avvisas. Skiljenämnden lämnade den 31 mars 2011 Thomas Lundins avvisningsyrkanden utan bifall. Sedan Thomas Lundin informerat nämnden om att han väckt talan vid Solna tingsrätt med yrkande om att tingsrätten skulle fastställa att skiljenämnden var obehörig att pröva den aktuella tvisten, lämnade skiljenämnden den 15 april 2011 ett yrkande från Thomas Lundin om vilandeförklaring, utan bifall. Den 31 oktober 2011 meddelade Solna tingsrätt dom vari tingsrätten avlog Thomas Lundins yrkanden att det skulle fastställas att skiljenämnden inte var behörig att pröva tvisten. Genom Arbetsdomstolens beslut den 16 december 2011 att inte meddela prövningstillstånd har Solna tingsrätts dom vunnit laga kraft.

I ett sent skede av förberedelsen, den 22 december 2011, gjorde LME invändning om jäv under påstående att skiljemannen Anders Fernlund haft sådana yrkesmässiga relationer till advokaten Dan Engström att det kunde rubba förtroendet för Anders Fernlunds opartiskhet. LME yrkade därför att Anders Fernlund skulle skiljas från uppdraget som skiljeman. Skiljenämnden lämnade i beslut den 30 december 2011 yrkandet utan bifall. LME förklarade i ett mejl av den 3 januari 2012, att det ej avsåg att klaga på nämndens beslut i jävsfrågan.

Parterna har å ömse sidor utvecklat sin talan skriftligen. Sammanträde för muntlig förberedelse hölls den 30 september 2011. Slutförhandling i tvisten ägde rum den 18, 20, 26, 27, 30 och 31 januari och den 8 februari 2012. Därvid hördes på LME:s begäran Yngve Broberg, Håkan Matz, Carl-Olof Blomqvist, Richard Ritter och Dan Ekman samt på Thomas Lundins begäran han själv, Liss-Olof Nenzell och Urs Meisterhans. Vittnesförhören med Carl-Olof Blomqvist, Dan Ekman och Liss-Olof Nenzell hölls efter skiljenämndens tillstånd delvis vid Stockholms tingsrätt under ed.

YRKANDEN M M

LME har yrkat att Thomas Lundin ska förpliktas att till LME betala USD 7 119 110 och EUR 252 840 jämte ränta enligt 4 § femte stycket och 6 § räntelagen från den 9 oktober 2002 till dess full betalning sker.

Vid bifall till LME:s talan på den alternativa grunden (se nedan under Grundet) ska dröjsmålsränta utgå enligt 3 § 2 st. räntelagen. LME gör därvid gällande att redovisning bort ske senast dagen för den sista betalningen till Thomas Lundin, dvs. den 9 oktober 2002. LME har i andra hand yrkat ränta enligt 4 § tredje stycket och 6 § räntelagen från den 26 september 2009 till dess full betalning sker, dvs. från den dag som infaller trettio dagar efter det att LME framställde krav mot Thomas Lundin den 26 augusti 2009. LME har i tredje rummet yrkat ränta enligt samma lagrum från den 2 september 2010 till dess full betalning sker.

LME har vidare yrkat ersättning för ombuds- och andra kostnader i skiljeförfarandet.

Thomas Lundin har bestritt samtliga yrkanden. Ränta vitsordas i och för sig från dag för delgivning av påkallelsekrift den 2 september 2010. Thomas Lundin har för sin del yrkat ersättning för kostnader i skiljeförfarandet. Vidare har Thomas Lundin yrkat att LME, oavsett utgången i skiljemålet, på grund av tvisteklausulens utformning i Utlandsavtalet, ensamt

och slutligt ska bära samtliga kostnader i skiljemålet, innefattande såväl egna ombudskostnader och andra kostnader som Thomas Lundins ombudskostnader, ersättning för Thomas Lundins egen tid samt skiljemännens kostnader och arvoden.

LME har bestritt att LME skall bära sina egna och Thomas Lundins ombuds- och andra kostnader i skiljemålet oavsett utgången i skiljemålet.

GRUNDER

LME

Thomas Lundin har obehörigen och utan LME:s vetskap medverkat till att till sig överföra motsvarande de yrkade beloppen av LME:s medel. Under alla förhållanden har Thomas Lundin mottagit och förfogat över dessa medel utan LME:s vetskap och utan att ha någon rätt till dem. Härigenom har Thomas Lundin brutit mot Utlandsavtalet och GCE. Hans agerande utgör dessutom brott. Thomas Lundin är skyldig att ersätta den skada som LME lidit. Skadan uppgår till det i yrkandet angivna beloppet.

LME har vidare framfört följande alternativa grund. Thomas Lundin har fått 7 119 110 USD och 252 840 EUR av LME:s medel i sin besittning med skyldighet att redovisa för dem. Lundin har inte redovisat hur medlen använts. Han är därför skyldig att utge detta belopp till LME.

Det bestrids att LME:s krav till någon del är preskriberat.

Thomas Lundin

I första hand gör Thomas Lundin gällande att LME ej är innehavare av någon av de fordringar som de gör gällande i skiljemålet. Det är ostridigt i skiljemålet att ingen enda i målet aktuell överföring av medel till konto tillhörigt Thomas Lundin har skett från ett konto tillhörigt LME. I samtliga fall kommer medlen från annan juridisk eller fysisk person. Thomas Lundin gör gällande att LME saknar rätt att för den juridiska eller fysiska personens räkning eller för egen räkning kräva Thomas Lundin på sätt sker i skiljemålet. Talan skall därför ogillas.

I andra hand och för det fall LME kan styrka att de medel som nu avkrävs Thomas Lundin, civilrättsligt tillhörde LME vid tidpunkten för överföringen till Lundins konton, bestrids talan på den grunden att anspråken som riktas mot Thomas Lundin till del är preskriberade. Thomas Lundin har medgivit att han delgivit påkallelseskraften den 2 september 2010. De fordringsposter (i bilagorna 3-5 i påkallelseskraften) som träffas av preskription är därmed posterna 11-18 samt 21-23 i bilaga 3 till påkallelseskraften, posterna 31-33 i bilaga 4 till påkallelseskraften samt posterna 56 och 57 i bilaga 5 till påkallelseskraften. Sammanlagt innebär detta att LME:s krav i USD skall reduceras med ett belopp om USD 3 525 165. LME har redan självständigt exkluderat posterna 1-10 i bilaga 3 till påkallelseskraften från sitt anspråk.

I tredje rummet invänder Thomas Lundin att han varken obehörigen eller utan LME:s vetskap har medverkat till de i målet aktuella överföringarna. De överföringar som har skett till

konton i Thomas Lundins namn har skett utan hans medverkan och i enlighet med en rutin, känd för LME och accepterad av bolaget, som Lundin själv inte har tillskapat.

I fjärde rummet invänder Thomas Lundin att han inte har mottagit och förfogat över i målet aktuella medel utan LME:s vetskap. Han har inte behållit medlen för egen del eller för närståendes del. Han har inte vidtagit åtgärd som innefattar ett brott mot Utlandsavtalet och GCE. Hans agerande utgör inte brottslig gärning. Han har inte tillsammans med Liss-Olof Nenzell och Antoniu Petrescu bildat eller medverkat att bilda de i målet aktuella bolagen i syfte att tillskansa sig medel som inte är hans egna. Under alla förhållanden ska avräknas samtliga utbetalningar som har skett från Thomas Lundins konton till tredje man, innefattande men ej begränsat till utbetalningarna till Iseldo Foundation. Dessa betalningar har skett i enlighet med då tillämpade rutiner, då kända av samt godkända av LME.

I femte rummet bestrids att LME under några omständigheter skulle ha lidit en ersättningsgill skada. Emottagna medel har använts för erforderliga betalningar till agenter, beslutsfattare och andra, vilket i själva verket har varit gynnsamt för LME:s verksamhet i Rumänien och föranlett såväl att marknadsandelen i Rumänien har vuxit som att verksamhetens resultat gått från förlust till vinst.

I sjätte rummet invänder Thomas Lundin att han inte intagit ställning av syssloman i förhållande till LME, att LME ej anförtrott honom medel, att medlen ifråga ej är LME:s samt att Thomas Lundin inte har haft en redovisningsskyldighet för medlen, i vart fall inte i förhållande till LME.

UTVECKLING AV TALAN

LME

Parterna

Utlandsavtalet är ingånget mellan Thomas Lundin och LME. Utlandsavtalet och GCE gällde mellan parterna fram till den tidpunkt när anställningen upphörde.

LME:s bruk av agenter

Agenter är ett sedan länge använt och lagreglerat inslag i affärsverksamhet. Inte bara LME utan dess konkurrenter och överhuvudtaget flertalet med LME jämförbara företag anlitar agenter.

En agent är en person som avtalat med LME att för LME:s räkning självständigt verka för försäljning av LME:s varor och tjänster. Tillgången till rätt agent kan vara skillnaden mellan att vara utestängd från en viss marknad och att ha en ledande ställning på den marknaden. I arbetet med att hitta lämpliga agenter har LME inte sällan fått hjälp av svenska utlandsmyndigheter på platsen, dvs. ambassad eller konsulat.

Många agenter har ett krav på sekretess som villkor för att låta sig anlitas av LME. Även från LME:s sida är uppgifter om vilka agenter man anlitar kommersiellt mycket känsliga, av bl.a. följande skäl:

- Risken är uppenbar att konkurrenter till LME försöker värva en agent om dennes identitet röjs, eftersom det ofta är en person med ett kontaktnät som kan behövas för att komma ifråga för en affär.
- Agenten kan ofta påverka förhandlingar i positiv riktning just av skälet att det inte är känt att han är agent för en viss aktör. Det gäller inte minst i det initiala skedet där uppdraget kan vara att skaffa information om en potentiell affär.
- En agent kan, uppdragsgivaren ovetande, ha fler uppdragsgivare och inte vilja ha sin identitet röjd av det skälet.

Fråga är alltså om viktiga personer för LME:s verksamhet, och anonymiteten är en hörnsten i det arbete de utför.

WCS

LME har i sin verksamhet över hela världen använt sig av agenter för att främja avsättningen av sina produkter. År 1998 beslutade LME att införa en ny rutin för betalning av agents avtalsenliga ersättning. Denna nya ordning benämndes Worldwide Commission Scheme (WCS). Uppdraget att upprätta rutinen och att medverka i den löpande hanteringen gick till LME-tjänstemannen Liss-Olof Nenzell. Agentsättningen – som tidigare i regel hade betalats direkt från LME till agenten – skulle fortsättningsvis kanaliseras genom s.k. servicebolag. Servicebolagen skulle fakturera LME i enlighet med anvisningar från Liss-Olof Nenzell. Betalning skulle ske till bankkonton öppnade i servicebolagens namn och medlen skulle sedan användas för att verkställa avtalsenliga betalningar till agenterna. Liss-Olof Nenzell skulle instruera servicebolagen när och till vilken agent betalning skulle ske, detta sedan han i det enskilda fallet i sin tur fått instruktion från LME att verkställa sådan betalning.

Skälet till omläggningen av sättet för betalning av agentsättning var att i möjligaste mån hindra att det blev känt vilka agenter LME använde i olika länder, att skydda deras anonymitet.

LME anlätade den schweiziske advokaten Richard Ritter för att biträda vid anskaffandet av de bolag som skulle fungera som servicebolag och vid hanteringen av WCS. Mellan LME och Richard Ritter ingicks i maj 1998 ett s.k. Mandate Agreement. Som framgår av avtalet skulle servicebolagen vara rena betalningsförmedlare. De medel som överfördes till konton öppnade i servicebolagens namn skulle förbli LME:s intill dess att de användes för att betala agentsättning. LME angavs som s.k. beneficial owner till medlen på kontona. Servicebolagen skulle få ersättning för sina tjänster med högst en procent av de medel som kanaliserades via deras konton.

WCS avvecklades under 2001.

Kort om LME:s utredning

För förståelsen av målet är det av betydelse att känna till den omfattande kartläggning av betalningar inom ramen för WCS som LME gjort. Detta skall därför kort beröras.

LME:s dåvarande internrevisor Richard Minogue gjorde år 2000 en genomgång av WCS ur redovisningsperspektiv. I sin rapport fann Richard Minogue bl.a. vissa oklarheter rörande betalningar där Liss-Olof Nenzell varit inblandad. Richard Minogue fick sedermera uppdrag att göra en fullständig avstämning av pengar som LME betalat till servicebolagen

matchat mot rätt adressater, dvs. de agenter med vilka LME hade avtal. Avstämningen omfattade ett stort antal bankkonton i olika valutor, gjordes i nära samarbete med LME:s marknadsavdelning och tog närmare fem månader i anspråk.

Det stora flertalet betalningar som skett inom ramen för WCS kunde stämmas av mot avtalade ersättningar till agenter - och därmed bockas av som legitima. Så småningom utkristalliserade sig i materialet några vita fläckar, dvs. ett antal betalningar som gått till mottagare som var helt okända för LME och med vilka LME inte hade något avtal - bl.a. i målet aktuella bolag och konton. LME visste då inte att Thomas Lundin tagit emot pengar från dessa bolag och konton.

Utan samband med LME:s internutredning uppmärksammade den schweiziska banken UBS i maj 2002 att det förekom misstänkt trafik - ett stort antal snabba transaktioner på stora belopp - på konton i banken med anknytning till WCS. Schweizisk åklagare påbörjade med anledning därav en utredning om misstänkt penningtvätt. Sedan LME kontaktats skedde åklagarens utredning i regelbunden kontakt med LME:s juristavdelning i Stockholm. Föga förvånande lades utredningen ner när det stod klart att penningtvätt inte förekommit utan att det var LME:s agentsättningar som passerat kontona.

För LME:s del ledde utredningen till att man - genom schweiziska åklagarmyndighetens försorg - fick tillgång till omfattande kontoutdrag och andra handlingar som lade viktiga pusselbitar till LME:s egen utredning. Utan denna hjälp hade banksekretess sannolikt hindrat LME från att få insyn i de konton kontrollerade av Thomas Lundin som redovisats i målet.

Omkring 2005-2006 hade LME fått en relativt klar bild över vilka belopp som inte gått till LME:s agenter utan någon annanstans, och det är då man förgäves försöker få förklaringar till detta från bl.a. Thomas Lundin.

Det är alltså en omfattande och mycket detaljerad kartläggning av betalningar som gjorts och där LME har kunnat bocka av de flesta betalningar som legitima. Det gäller dock inte de medel som kommit in på Thomas Lundins konton och som det här målet handlar om.

Missbruket av WCS

Liss-Olof Nenzell var under 1995 och 1996 verksam i Rumänien men hade strax före Thomas Lundins ankomst dit förflyttats till förutvarande Jugoslavien, för att sedan återgå till tjänstgöring i Sverige och där anförtros uppgiften att bygga upp WCS.

I efterhand har det visat sig att Liss-Olof Nenzell har missbrukat sin ställning. Vid den granskning som ledde till att förtroendemissbruket uppdagades, framkom det att han utan LME:s vetskap hade föranstaltat om betalningar av LME-medel från olika servicebolags konton till bolag och personer som inte var Ericsson-agenter och som inte hade någon rätt till betalning.

Bland dem som mottagit medel från olika servicebolags konton fanns bolagen Communications Network Investments Ltd. (Communications Network), Access Network Investment Ltd. (Access Network), New Mobile Communication Ltd. (New Mobile) (nedan gemensamt betecknade "Offshorebolagen") och något som betecknades som "CARS" (det senare visade sig småningom inte vara ett bolag utan ett konto öppnat av Thomas Lundins medarbetare Antoniu Petrescu). Vid granskning visade det sig att merparten av de LME-

medel som flöt in på dessa mottagares konton kom från LME via två servicebolag som tillhandhållits av en libanesisk affärsman vid namn Fayeز Soubra, en av de personer som Liss-Olof Nenzell hade anlitat inom ramen för WCS. Vad särskilt beträffar Communications Network hade ett avsevärt belopp, tillhoppa nästan 1,5 MUSD av LME:s medel, dock kommit via två servicebolag tillhandahållna av en annan person anlitađ av Liss-Olof Nenzell vid uppbyggandet av WCS, den schweiziske affärsmannen Erich Schulthess.

Första gången LME hörde talas om Offshorebolagen och CARS-kontot var när LME under 2001 hade kontakter med Fayeز Soubra för att försöka få grepp om vilka betalningar som hade skett från de av Fayeز Soubra tillhandahållna servicebolagen Omyas Marketing & Business Development ("Omyas") och Soubra Business Development Consultancy Ltd ("SBDC"). LME fick då sammanställningar av betalningar från Omyas och SBDC. På dessa sammanställningar fanns namnen på Offshorebolagen och på något som där betecknades som "CARS Company". Dessa namn var helt okända för LME.

I den utredning som följde lades betydande kraft på att utröna vad detta var för bolag. Det var dock först flera år senare som LME fick tillgång till de bolagsdokument som ingivits i målet.

Vidare var det först efter flera år som LME fick tillgång till bankkontohandlingar för Offshorebolagen och CARS-kontot.

Det man då fick kännedom om innebär sammanfattningsvis att Offshorebolagen och deras konton kontrollerades av Thomas Lundin, Antoniu Petrescu och Liss-Olof Nenzell.

Från Fayeز Soubra fick LME beskedet att Liss-Olof Nenzell hade instruerat honom att verkställa stora betalningar från servicebolagen SBDC och Omyas till Offshorebolagens konton och till CARS-kontot. Som framgår av Fayeز Soubras sammanställningar över utgående betalningar verkställde Fayeز Soubra betalningar till ett stort antal mottagare efter instruktion från Liss-Olof Nenzell. Här, liksom i övriga fall, möjliggjordes förskingringen genom att Fayeز Soubra tog instruktion från Liss-Olof Nenzell. Vissa av de betalningsinstruktioner som Liss-Olof Nenzell gav till Fayeز Soubra speglade legitima, Stockholmsbeordrade betalningar medan de till Offshorebolagen och CARS-kontot var illegitima.

Under LME:s granskning av Liss-Olof Nenzell uppgav denne att Offshorebolagen och CARS var agenter och konsulter verksamma för Ericssons räkning på den rumänska marknaden och att det var Thomas Lundin i sin egenskap av länderansvarig för Rumänien som hade begärt att betalningarna skulle verkställas. När Thomas Lundin i sin tur tillfrågades om detta stämde förnekade han varje kännedom om saken.

Offshorebolagen startades utan LME:s vetskap av Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu. Thomas Lundin är teckningsberättigad till samtliga Offshorebolagens konton och CARS-kontot. Dessutom är han angiven – jämte Antoniu Petrescu och Liss-Olof Nenzell – som beneficial owner till medlen på samtliga konton utom Communications Networks konto.

Betalningar från Offshorebolagens konton och CARS-kontot har utan LME:s vetskap gjorts till olika konton som innehas av Thomas Lundin personligen.

Offshorebolagen var inte servicebolag. Gemensamt för alla servicebolag är att de har haft avtal med LME och fakturerat LME inom ramen för WCS. Inget av Offshorebolagen har haft något avtal med LME eller skickat några fakturor till LME.

Det förhållandet att Richard Ritter må ha biträtt Liss-Olof Nenzell när Communications Network anskaffades från lagerbolagsfirman Trident eller med öppnande av bolagets bankkonto innebär inte att LME hade eller ska anses ha haft kunskap därom. De facto hade LME ingen sådan kunskap och den kunskap Richard Ritter må ha haft kan givetvis inte de jure tillräknas LME.

Vidare fanns det i banken UBS tre konton (nedan kallade 908-kontot, 968-kontot och 889-kontot) som – visade det sig vid LME:s granskning – hade tillförts medel från två servicebolag, Pan Atlantic och Seediens, tillhandahållna av Richard Ritter. I likhet med alla medel som fördes till servicebolags konton kom medlen från LME.

Vid LME:s granskning visade det sig att 908-kontot och 968-kontot hade Thomas Lundins medarbetare Antoniu Petrescu som kontoinnehavare och angiven beneficial owner. Betalningar har gjorts från dessa konton till olika konton som innehas av Thomas Lundin personligen. Även dessa betalningar har skett utan LME:s vetskap.

Totalt överfördes utan LME:s vetskap drygt 23 miljoner dollar av bolagets medel till Offshorebolagen och Petrescus tre konton (CARS, 968, 908).

Nedan utvecklas närmare hur det gått till när Liss-Olof Nenzell missbrukat sin förtroendeställning, till nytta för bl.a. honom själv och Thomas Lundin.

Liss-Olof Nenzell och advokaten Richard Ritter var nyckelpersoner i WCS. Enligt det Mandate Agreement som LME ingick med Richard Ritter skulle han identifiera/anskaffa ("find") bolag som kunde fungera som betalningsförmedlare inom WCS. Dessa s.k. servicebolag skulle, enligt punkt 1 i Mandate Agreement, fakturera LME i enlighet med Liss-Olof Nenzells instruktioner ("*these Companies invoice [LME] on a regular basis according to [Nenzell's] instructions*"). Medlen skulle överföras till bankkonton i servicebolagens namn. Dessa var s.k. fiduciary accounts, vilket innebar att LME i förhållande till den kontohållande banken angavs som s.k. beneficial owner (LME "*is identified vis-a-vis the respective bank as beneficial owner of said payments*"). Av det som LME överförde till servicebolagens konton hade bolagen rätt att behålla högst en procent som ersättning för sina betalningsförmedlingstjänster. Återstoden, 99 procent, skulle betalas till LME:s agenter. Dessa betalningar verkställdes av Richard Ritter men gjordes efter instruktion av Liss-Olof Nenzell ("*[t]he gross amount will then be transferred according to [Nenzell's] instructions for final settlement of commission payments*").

Överföringar av LME:s medel till servicebolagens konton skedde inte back-to-back med betalningarna till agenterna. Detta förhållande innebar att det på servicebolagens konton ansamlades likviditet. Denna likviditetsmassa togs därefter i anspråk för agentbetalningar när en viss affär hade fortskridit så långt att agenten hade rätt till ersättning.

I båda leden, såväl i fråga om inkommande som utgående betalningar, hade Richard Ritter att följa Liss-Olof Nenzells instruktioner.

Liss-Olof Nenzell hade ingen egen kunskap om när det var dags att betala en agent eller vilket belopp som skulle erläggas. Uppgift härom fick han från LME i Stockholm. Närmare bestämt gick det till på följande sätt.

För varje marknad fanns det en s.k. corporate officer som bl.a. hade till arbetsuppgift att vara LME:s kontaktperson med de lokala agenterna inom corporate officers geografiska ansvarsområde. När en affär fortskridit så långt att ersättning skulle utbetalas till agenten upprättade corporate officeren en betalningsinstruktion och såg till att den attesterades av behörig attestant på LME:s marknadsavdelning. Betalningsinstruktionen skickades sedan i regel med fax av LME:s ekonomiavdelning – där Yngve Boberg var chef – till Liss-Olof Nenzells faxnummer i Schweiz.

I en sådan betalningsinstruktion från LME:s marknadsavdelning angavs vem som skulle få betalt (alltså vilken agent det var), med vilket belopp betalning skulle ske och ett mottagar-konto. Instruktionen undertecknades av behörig person på LME:s marknadsavdelning och vederbörande corporate officer.

LME:s marknadsavdelning gav däremot inte instruktion om *från vilket* servicebolag agenten skulle få betalt. Likviditet fanns ju ansamlad i ett stort antal sådana bolag och det var Liss-Olof Nenzell som fick bestämma vilken likviditetsmassa som skulle tas i anspråk för viss enskild betalning.

Vad gjorde då Liss-Olof Nenzell när han från marknadsavdelningen i Stockholm hade fått en betalningsinstruktion?

Han överlämnade *inte* den handling han hade fått från Stockholm till Richard Ritter (eller Eric Schulthess eller Fayez Soubra). Istället upprättade han *ett eget dokument* med rubriken Notice of Transfer. Denna innehöll samma agent, samma mottagarkonto och samma belopp som i betalningsinstruktionen. Nenzell-handlingen undertecknades inte ens av Liss-Olof Nenzell.

Det var detta dokument – Notice of Transfer – som gavs till Richard Ritter (och i andra motsvarande fall till Erich Schulthess och Fayez Soubra). Vad Richard Ritter sedan gjorde var att verkställa betalning i enlighet med Notice of Transfer. I Notice of Transfer hade Liss-Olof Nenzell inte anvisat vilket servicebolags likviditet som skulle tas i anspråk för betalningen. Det blev upp till Richard Ritter (och i andra fall Erich Schulthess och Fayez Soubra) att bestämma vilka medel som skulle tas i anspråk för betalningen.

I tillägg till det stora antalet betalningsinstruktioner Liss-Olof Nenzell fick från huvudkontoret har han beordrat (och kanske i något fall också själv utfört) betalningar som direkt eller indirekt har hamnat hos honom, Thomas Lundin, Antoniu Petrescu m.fl. Detta blev alltså möjligt genom att Richard Ritter, Erich Schulthess och Fayez Soubra accepterade Liss-Olof Nenzells Notice of Transfer som betalningsinstruktion. Att de gjorde det är heller inte ägnat att förvåna – LME hade ju pekat ut Liss-Olof Nenzell som sin representant i fråga om betalningar till och från servicebolagen.

Det är inte riktigt att Richard Ritter för att verkställa betalningar från servicebolag krävde att få se betalningsinstruktioner attesterade av behöriga befattningshavare inom LME.

Som framgår av Mandate Agreement skulle Richard Ritter huvudsakligen göra följande: 1. Anskaffa servicebolag. 2. Ombesörja att servicebolagen inhämtade likviditet från LME *när*

Nenzell gav instruktion därom. 3. Verkställa betalning ur servicebolagens likviditetsmassa när Nenzell gav instruktion därom.

Liss-Olof Nenzell åtnjöt stort förtroende från marknadsorganisationen i Stockholm. Detta stora förtroende medförde att han *de facto* fick ett högst avsevärt manöverutrymme vid den löpande hanteringen av WCS. Detta manöverutrymme utnyttjade han bl.a. på det sättet att han delvis sidsteppade Richard Ritter genom att i WCS inkludera ett antal servicebolag som inte hade anskaffats av Richard Ritter utan vilka tillhandahölls av Erich Schulthess och Fayez Soubra. När det gällde dessa servicebolag fullgjorde Richard Ritter ingen av de tre funktioner som nämndes ovan. Det gjorde istället Erich Schulthess respektive Fayez Soubra. Liss-Olof Nenzell spelade däremot precis samma roll här som i fråga om de servicebolag Richard Ritter hade tillhandahållit. Detta innebar att Liss-Olof Nenzell talade om för Erich Schulthess/Fayez Soubra när det var dags för servicebolagen att inhämta likviditet från LME, och att det var Liss-Olof Nenzell som instruerade Erich Schulthess/Fayez Soubra vilka betalningar som skulle göras från servicebolagen. När det gällde det sistnämnda gick han tillväga på precis samma sätt som redovisats ovan. Han överlämnade således inte den betalningsinstruktion han hade fått från marknadsavdelningen i Stockholm – i regel faxad till Liss-Olof Nenzell på samma nummer – utan upprättade en Notice of Transfer som lämnades till Erich Schulthess/Fayez Soubra, vilka sedan verkställde betalning från något av deras servicebolag. Från Fayez Soubra har LME under utredningsfasen fått ett antal sådana Notice of Transfer i vilka Liss-Olof Nenzell instruerat Fayez Soubra att verkställa betalning till Communications Network.

TelworldAG

I samtliga de ovan nämna fallen har betalningar skett från olika servicebolags konton till bolag och personer som inte var LME-agenter och som således inte var berättigade till ersättning inom ramen för WCS. Liss-Olof Nenzell har helt enkelt medverkat till att LME-medel avsedda för agentsättning tillförts honom själv och andra personer – bl.a. Thomas Lundin – som saknat varje rätt till medlen.

Under 2001 upphörde Liss-Olof Nenzells möjlighet att förfoga över medel avsedda för användning inom WCS och själva systemet avvecklades. Vid ungefär samma tid öppnades ännu ett konto i Credit Agricole där kontoinnehavaren var ett cypriotiskt bolag TelworldAG Consulting & Marketing Ltd. ("TelworldAG"). Kontot avslutades sedermera i maj 2003, strax innan Thomas Lundin lämnade företaget. LME angavs som beneficial owner.

Ansvarig för LME:s verksamhet i Rumänien var vid denna tid alltså Thomas Lundin. LME bibringades uppfattningen att TelworldAG var agent för LME på den rumänska marknaden vilket föranledde LME att ingå ett agentavtal med bolaget den 29 maj 2001. LME verkställde på basis av agentavtalet betalningar till TelworldAG:s konto i Credit Agricole, vilket hanterades av en schweizisk advokat vid namn Philippe Meyer. Denne fick – enligt vad han sedermera uppgett för LME – huvudsakligen sina instruktioner från Thomas Lundins medarbetare Antoniu Petrescu.

TelworldAG synes aldrig ha utfört några agenttjänster för LME i Rumänien. Istället förefaller det som att bolaget skapats för att bl.a. Thomas Lundin skulle kunna fortsätta att tillgodogöra sig medel från LME. Under alla förhållanden står det klart att avsevärda medel från TelworldAG:s konto överförts till konton tillhöriga Thomas Lundin personligen.

När det gäller TelworldAG har utbetalningar gjorts till Lundins UBS-konto, Lundins Benestad-konto och Lundins AIG-konto under 2001 och 2002. Vidare har utbetalningar från TelworldAG:s konto skett till Antoniu Petrescus konton. Philippe Meyer har ombesörjt betalningarna. Vid den utredning som LME har gjort har det dock framkommit att han fick sina instruktioner om när, till vem och med vilket belopp betalning skulle ske från Thomas Lundin och Antoniu Petrescu.

Betalningar till Thomas Lundins konton

LME:s granskning visar att betalningar från Offshorebolagens konton, CARS-kontot, 908-kontot och 968-kontot har gjorts till konton som innehas av Thomas Lundin personligen. De Lundin-konton som mottagit betalningar är a) det s.k. UBS-kontot, 733 966, b) det s.k. Benestad-kontot och c) de s.k. AIG-kontona. Betalningar har gjorts från de tidigare nämnda kontona till UBS-kontot med sammanlagt USD 1 732 125 och EUR 231 700, till Benestad-kontot med sammanlagt USD 4 101 923 och EUR 21 140 samt till AIG-kontona med sammanlagt USD 2 010 962.

Betalningarna summerar till USD 7 845 010 och EUR 252 840. LME:s uppfattning är att inga anspråk är preskriberade. För enkelhetens skull avstår dock LME från att göra gällande krav på betalning såvitt avser betalningar som gjordes till något av Thomas Lundins konton före den 26 augusti 1999.

Ytterligare om Thomas Lundins konton

UBS-kontot:

Thomas Lundin är kontohavare och angiven som beneficial owner. Den 25 mars 2002 utfärdade Thomas Lundin en generalfullmakt för sin hustru Cristina Nicoleta Lundin att fritt förfoga över medlen på kontot. Av korrespondens som LME fått del av genom schweizisk åklagare framgår att Thomas Lundin till banken har uppgett sig ha en total förmögenhet om cirka 4 miljoner USD, motsvarande en uppgiven förmögenhet om cirka 30 miljoner kronor. Det anges i erhållna handlingar att förmögenheten byggts upp genom kommersiell verksamhet samt genom erhållen lön och bonus från 1995 och framåt. I sammanhanget kan noteras att Thomas Lundin haft en heltidsanställning i Ericssonkoncernen sedan 1979. LME betvivlar starkt att han bedrivit någon annan verksamhet vid sidan av anställningen. Thomas Lundin hade under tioårsperioden 1993-2003 en relativt modest lön. Den angivna förmögenheten om motsvarande 30 miljoner kronor kan därför i vart fall inte härröra från hans anställning i LME-koncernen.

Benestad-kontot:

Thomas Lundin är kontohavare. Av handlingar som LME fått del av genom schweizisk åklagare framgår att kontot är ett "Personal account" och inte ett "Company account". Benestad är en ort i Alvesta kommun, den kommun där Thomas Lundin föddes. Av en handling framgår att Thomas Lundin var beneficial owner. Av en annan handling framgår att Thomas Lundins syster Eva Inngul skulle ha egen teckningsrätt till kontot. Av konto-utdrag framgår att medel på kontot användes bl.a. för diverse investeringar i aktier och andra värdepapper, exempelvis i America Online, Yahoo, Oracle och Cisco Systems. Det är svårt att förena dessa aktieköp i bolag som delvis konkurrerar med LME med vad Thomas Lundin påstår att kontobehållningen användes till, dvs. att medlen "uteslutande använts i den affärsverksamhet som bedrevs i Rumänien".

AIG-kontona:

Thomas Lundin är kontohavare. Av material tillhandahållet av schweizisk åklagare framgår följande. Ett av kontona åsattes ursprungligen beteckningen "Benestad" men ändrades sedan Thomas Lundin bett banken ändra till "Num 10122". Av en handling framgår att Thomas Lundin var beneficial owner. I ett annat dokument från åklagaren finns uppgift om "Client Profile". Där anges bl.a. att Thomas Lundins "Total assets" uppgår till 5-7 miljoner USD, motsvarande cirka 60 miljoner kronor räknat på dåvarande dollarkurs. Efter texten "Origin of assets" anges "self-earned". Av kontoutdrag framgår att det flyter in en miljon dollar den 11 juli 2000 varefter det inleds en febril aktivitet med att köpa och sälja diverse värdepapper. Det är svårt att förena denna aktivitet med vad Thomas Lundin påstår att kontobehållningen användes till.

Betalningar till och från servicebolag tillhandahållna av Richard Ritter

LME uppdrog alltså åt advokaten Richard Ritter att tillhandahålla servicebolag. Ett av dessa var Pan-Atlantic AG ("Pan Atlantic") med säte i Bern i Schweiz. I LME:s s.k. fiduciary agreement med Pan Atlantic anges under rubriken "Mandate" följande ("Principal"=LME och "Agent"=Pan Atlantic):

The Principal mandates the Agent to proceed in financial transactions on the Principal's behalf. The Principal transfers money to an account opened by the Agent for such purpose. The Agent thereafter transfers said money according to the Principal's instructions. The Principal designates the bank and the account where to said fiduciary transaction shall take place. Said instructions are given either directly by the Principal or via the bank holding the account used for said transactions.

Under rubriken "Consideration" anges därefter att Pan Atlantic får behålla en procent av varje genomförd transaktion, dock högst 70 000 CHF/år.

Pan Atlantic hade ett konto i den schweiziska banken UBS med nummer 0278-813.464 ("Pan-kontot"). LME betalade till Pan-kontot tillhoppa 5 665 392 USD, 24 408 105 CHF och 896 700 DEM. Att dessa betalningar kom från LME framgår av en sammanställning som upprättats av en schweizisk åklagare. I dokumentet listas alla från LME inkommande betalningar från det att kontot öppnades. De första betalningarna (där det står "gem. Weisungen") gjordes från ett LME-konto i UBS medan resten betalades från LME i Sverige genom SEB. Merparten av dessa LME-medel användes som det var tänkt, dvs. för betalning av avtalsenliga ersättningar till agenter, men delar hamnade i slutänden utan LME:s vetskap hos Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu vilka alla saknade varje rätt därtill .

Ytterligare ett av de servicebolag som Richard Ritter tillhandahöll var Seedienst AG ("Seedienst"), också det med säte i Bern i Schweiz. Även med Seedienst hade LME ett fiduciary agreement. Det är identiskt med avtalet med Pan Atlantic, bara med den skillnaden att taket på bolagets årliga ersättning för sina tjänster var något lägre. Seedienst hade ett konto i UBS med nummer 0278-810.769 ("Seedienst-kontot"). LME betalade till Seedienst-kontot tillhoppa 10 560 320 USD, 22 072 039 CHF och 2 083 360 DEM. Att dessa betalningar kom från LME framgår av en sammanställning som upprättats av schweizisk åklagare. I dokumentet listas alla inkommande betalningar från LME från det att kontot öppnades. De första betalningarna (där det står "gem. Weisungen") gjordes från ett LME-konto i UBS medan resten betalades från LME i Sverige genom SEB. Precis som med Pan-kontot användes merparten av dessa LME-medel som det var tänkt, för betalning av avtalsenliga ersättningar till agenter, men delar hamnade i slutänden utan LME:s vetskap hos Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu.

Av de mycket stora belopp som LME slussade genom Pan Atlantic och Seedienst överfördes delar till två konton i UBS med Petrescu som kontohavare, 968-kontot och 908-kontot. Öppningshandlingarna för 968-kontot och 908-kontot visar att Antoniu Petrescu är kontohavare. När det gäller 908-kontot har hans dotter Alexandra Coletta McCafferty generalfullmakt.

Från Pan-kontot överfördes 1 449 594 USD och 438 050 CHF direkt till 968-kontot. Från Pan-kontot fördes vidare 483 478 USD direkt till 908-kontot.

Det finns ytterligare två konton i UBS, 278.733.889 respektive 278.301.004. Dessa två konton innehades av Liss-Olof Nenzell. Stora belopp har gått från Pan-kontot till dessa båda Nenzell-konton, av vilka delar sedan gått vidare till Antoniu Petrescus båda konton.

Från Seedienst-kontot överfördes 89 100 USD direkt till 908-kontot. Även här gick dessutom betalningar via Liss-Olof Nenzells 889-konto till Antoniu Petrescus 908-konto.

Det som gör att denna betalningskedja - från LME till betalningsförmedlarna Pan Atlantic och Seedienst samt vidare, direkt eller indirekt, till Antoniu Petrescus 968-konto och 908-konto - är av intresse i målet, är att stora belopp under 1999 och 2000 i sin tur har överförts från dessa Petrescu-konton till Thomas Lundins privata konton.

Betalningar till och från servicebolag tillhandahållna av Erich Schulthess

På initiativ av Liss-Olof Nenzell kom LME att börja använda sig av ytterligare en grupp servicebolag som hade det gemensamt att de kontrollerades av den schweiziske affärsmannen Erich K. Schulthess. Även här hade Liss-Olof Nenzell nyckeltrollen. Det var han som instruerade Schulthess när, till vem och med vilket belopp som betalning skulle ske. När det gäller dessa bolag var dock Richard Ritter inte inblandad. Detta förhållande synes - när man i efterhand granskar vad som förevarit - ha gjort det lättare för Liss-Olof Nenzell att missbruka det förtroende LME hade givit honom.

Inom ramen för detta mål är två Schulthess-bolag av intresse. Det första är Niki Aktiengesellschaft Consulting & Communications ("Niki") med säte i Schweiz. Niki hade ett konto i den schweiziska banken AIG Privat Bank AG ("AIG") med nummer 2689900. Till detta konto betalade LME under år 2000 4 234 231 CHF. Den stora merparten av detta belopp användes för betalning av avtalsenliga ersättningar till agenter, men 336 114 USD betalades till bolaget Communications Network som hade startats av Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu och vars existens inte var känd för LME. Betalningen skedde den 26 juli 2000.

Det andra servicebolaget tillhandahållet av Schulthess som är av intresse i detta mål heter Telecom Consulting WLL ("TCW") med säte i Förenade Arabemiraten. TCW hade ett konto i den schweiziska banken Wegelin & Co med nummer 10.299038. Till detta konto betalade LME under år 2000 11 298 525 CHF. Den stora merparten av detta belopp användes för betalning av avtalsenliga ersättningar till agenter, men 1 120 000 USD betalades till Communications Network. Betalningen skedde den 12 maj 2000.

Till Communications Networks konto kom alltså totalt 1 456 114 USD (336 114 + 1 120 000) av LME:s medel via servicebolagen Niki och TCW. Det ska framhållas att Communications Network inte var något servicebolag inom ramen för WCS. LME kände -

som redan påpekats - inte ens till dess existens. I slutet av år 2000 gjordes stora betalningar från Communications Networks konto till Thomas Lundins privata konto i Credit Agricole benämnt Benestad.

Betalningar till och från servicebolag tillhandahållna av Fayez Soubra

I målet är också en tredje grupp servicebolag aktuella. Fråga är om två bolag som kontrollerades av den libanesiske affärsmannen Fayez Soubra tidigare nämnda Omyas och SBDC. Även här var det Liss-Olof Nenzell som tog initiativet till att bolagen kom att användas inom WCS, och inte heller här var Richard Ritter involverad. Liss-Olof Nenzell gav instruktioner direkt till Fayez Soubra om när, till vem och med vilket belopp som betalning skulle ske. Liksom i Schulthess-fallet synes det förhållandet att Richard Ritter var bortkopplad ha underlättat Liss-Olof Nenzells brottslighet.

När det gäller Omyas betalade LME under åren 1999 och 2000 tillhoppa 29 981 574 USD till bolaget. Den stora merparten av dessa inkommande betalningar har använts för det ändamål för vilka de var avsedda, dvs. att ersätta LME:s agenter. Ungefär en femtedel av medlen - 6 580 951 USD - har emellertid betalats till bolag och konton som varit okända för LME och som kontrollerats av Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu. Det är fråga om de fyra bolag/konton som tidigare nämnts, nämligen Communications Network (2 380 441 USD), Access Network (1 582 557 USD), New Mobile (1 837 555 USD) och CARS (210 000 USD), samt Antoniu Petrescus 968-konto (570 398 USD). Dessa av Nenzell/Lundin/Petrescu kontrollerade bolag/konton är som tidigare framhållits inte några servicebolag inom ramen för WCS. Från samtliga dessa fem bolag/konton har gjorts stora betalningar till Thomas Lundins privata konton.

Det förhåller sig på samma sätt när det gäller det andra bolaget SBDC. Under åren 1999 och 2000 betalade LME tillhoppa 29 605 115 USD och 64 625 626 CHF till bolaget. Den helt övervägande delen av dessa inkommande betalningar har använts för det ändamål för vilka de var avsedda, dvs. att ersätta LME:s agenter. Emellertid har ett totalt belopp om 5 018 592 USD betalats till de bolag/konton kontrollerade av Nenzell/Lundin/Petrescu som nyss nämndes, alltså Communications Network (570 216 USD), Access Network (720 000 USD), New Mobile (254 300 USD), CARS (1 622 722 USD) och Antoniu Petrescus 968-konto (1 851 354 USD). Som nyss påpekades har det från samtliga dessa fem av Nenzell/Lundin/Petrescu kontrollerade konton gjorts stora betalningar till Thomas Lundins privata konton.

Redogörelse för hur LME-medlen överförts till Thomas Lundins privata konton (och konton tillhöriga Antoniu Petrescu, Liss-Olof Nenzell och deras anhöriga)

Betalningar från Antoniu Petrescus 968-konto till Thomas Lundins konton

Från Antoniu Petrescus 968-konto har det gjorts tre betalningar under 1999 om tillhoppa 85 000 USD till Thomas Lundins UBS-konto (dvs. UBS 733 966). En av betalningarna om 10 000 USD omfattas inte av anspråket eftersom den är gjord före september 1999.

Från Antoniu Petrescus 968-konto har det gjorts åtta betalningar under 2000 om tillhoppa 2 236 758 USD till Thomas Lundins Benestad-konto (dvs. CIBC 22254).

Här kan man skönja ett mönster i det beteende som trion Nenzell/Lundin/Petrescu uppvisade när det gäller det sista steget i försnillandet av LME-medel. Mycket stora betalningar

gjordes från 968-kontot också till ett annat konto i CIBC med ett snarlikt nummer som Lundins Benestad-konto, nämligen CIBC 22261. Detta konto - kallat "Coletta" - öppnades av Antoniu Petrescu samma dag, alltså den 5 april 2000, som Lundin öppnade Benestad-kontot. Där framgår att Antoniu Petrescu är kontohavare och beneficial owner men också att hans dotter Alexandra Coletta Petrescu (gift McCafferty) har generalfullmakt avseende kontot. Tillhopa fördes mer än 2 miljoner USD av LME:s medel till Antoniu Petrescus släktkonto Coletta.

Dessutom betalades totalt 305 792 USD från Antoniu Petrescus 908-konto till ett konto som innehades privat av dottern Alexandra Coletta Petrescu.

Även Liss-Olof Nenzell såg till att tillgodose släkten. Stora betalningar från 968-kontot – 870 821 USD - gjordes också till ett konto i AIG med namnet "Anerin" (AIG 2476350). Kontohavare är Liss-Olof Nenzell. Emellertid har hans hustru Ulla Christina Nenzell Djupedal och hans dotter Annika Maj Olofsdotter Nenzell fullmakt till kontot Anerin. Till Anerin betalades också 544 234 USD från Communications Network.

Skälet till att nyss nämnda betalningar alls tas upp är att påvisa hur trion Nenzell/Lundin/Petrescu systematiskt tillskansade sig själva och sina nära släktingar LME-medel som var avsedda för betalningar till agenter. Visserligen var det bara en liten andel av de för agenter avsedda medlen som trion lade beslag på men eftersom betalningsflödena var extremt stora blev det ändå fråga om mycket pengar för var och en av dem.

Företrädare för LME träffade Antoniu Petrescu ett antal gånger under 2004-2006 för att få svar på varför och hur pengar hade hanterats på hans konton. Det är inte riktigt att LME fick nöjaktiga besked i dessa frågor. Kontakterna mynnade ut i att Antoniu Petrescu återbetalade vissa medel till LME. Så skedde i två omgångar, dels med 250 000 USD den 13 december 2004, dels med 700 000 USD den 11 maj 2005. Med dåtida dollarkurs motsvarade betalningarna drygt 6,5 miljoner kronor. Dessutom ombads Antoniu Petrescu att lämna sin anställning frivilligt, vilket också skedde.

Betalningar från Antoniu Petrescus 908-konto till Thomas Lundins konton

Från Antoniu Petrescus 908-konto har det gjorts 19 betalningar under åren 1998-2001 om tillhopa 1 360 225 USD till Thomas Lundins UBS-konto (dvs. UBS 733 966). Betalningarna före september 1999 omfattas inte av LME:s anspråk.

Betalningar från Communications Network till Thomas Lundins konton

Liss-Olof Nenzell lät starta bolaget Communications Network (med säte på Brittiska Jungfruöarna) utan LME:s vetskap. Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu hade teckningsrätt till bolagets konto i Credit Agricole. Från Communications Networks konto har det gjorts tre betalningar under november och december 2000 om tillhopa 469 788 USD till Thomas Lundins Benestad-konto.

Betalningar från Access Network till Thomas Lundins konton

Som angivits startades bolaget Access Network utan LME:s vetskap. Det är inkorporerat på ön St. Vincent and the Grenadines. Det är inte känt vem som är aktieägare. Bolaget har s.k. bearer shares, vilket innebär att den som innehar aktierna anses som ägare. Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu hade generalfullmakt för bolaget. Trion

angavs också som beneficial owners till medlen på bolagets konto i Credit Agricole och hade generalfullmakt avseende kontot. Inga skriftliga betalningsinstruktioner behövdes utan betalning från kontot kunde beordras över telefon.

Från Access Networks konto har det gjorts två betalningar i november 2000 och januari 2001 om tillhoppa 278 100 USD till Thomas Lundins Benestad-konto. Vidare har det från Access Networks konto den 3 augusti 2000 betalats ett belopp om 501 018 USD till Thomas Lundins AIG-konto (dvs. AIG 2216880).

Betalningar från New Mobile till Thomas Lundins konton

Som nämnts startades bolaget New Mobile utan LME:s vetskap. Det är inkorporerat på ön St. Vincent and the Grenadines. Det är inte känt vem som är aktieägare. Bolaget har s.k. bearer shares, vilket innebär att den som innehar aktierna anses som ägare. Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu hade generalfullmakt för bolaget. Trion angavs också som beneficial owners till medlen på bolagets konto i Credit Agricole och hade generalfullmakt avseende kontot. Inga skriftliga betalningsinstruktioner behövdes utan betalning från kontot kunde beordras över telefon.

Från New Mobiles konto har det gjorts två betalningar i november 2000 och januari 2001 om tillhoppa 700 080 USD till Thomas Lundins Benestad-konto.

Från kontot har också betalats 91 068 USD till Thornless Evergreen. Detta är en stiftelse med säte i Vaduz, Liechtenstein, som kontrolleras av Liss-Olof Nenzell. Liss-Olof Nenzell har bekräftat för LME att det är hans familjestiftelse. Detta är alltså ännu en kanal varigenom LME-medel tillförts anhöriga till trion Nenzell/Lundin/Petrescu.

Betalningar från kontot CARS till Thomas Lundins konton

Som angivits öppnade Antoniu Petrescu ett konto med nr 22251 i Credit Agricole med beteckningen CARS utan LME:s vetskap. Thomas Lundin har beviljats rätt att ensam teckna kontot. Som beneficial owners har angetts Thomas Lundin och Antoniu Petrescu med hälften vardera. Inga skriftliga betalningsinstruktioner behövdes utan betalning från kontot kunde beordras över telefon.

Från CARS har betalats 30 000 USD till Thomas Lundins UBS-konto (dvs. UBS 733 966). Vidare har från CARS gjorts två betalningar om tillhoppa 399 200 USD till Thomas Lundins Benestad-konto. Slutligen har det från CARS den 7 juli 2000 betalats ett belopp om 1 000 518 USD till Thomas Lundins AIG-konto (dvs. AIG 2216880).

Thomas Lundin har under skriftväxlingen påstått att han "aldrig i något enda fall beordrat eller verkställt någon enda överföring" mellan bl.a. CARS och "de konton som av tekniska skäl fanns registrerade i Lundins namn". Som framgår ovan har dock nästan 1,5 MUSD överförts från CARS-kontot - som Thomas Lundin (men inte Liss-Olof Nenzell) hade teckningsrätt till och som Thomas Lundin var beneficial owner till - till hans tre privata konton. Det framgår också att det för överföring räckte med en telefoninstruktion. Om inte Thomas Lundin har beordrat dessa överföringar till hans privata konton kan ingen annan än Antoniu Petrescu ha gjort det.

Sammanfattning om betalningarna till Thomas Lundins konton

Av det ovan redovisade framgår att LME-medel avsedda för agentbetalningar hamnat på privata Lundin-konton. Dessa Lundin-konton har alls icke registrerats i hans namn "av tekniska skäl". Det rör sig om konton som Thomas Lundin har öppnat för privata ändamål.

Sammanfattningsvis har det gått till på följande sätt. I steg 1 har LME överfört medel till konton som innehas av olika servicebolag. Dessa överföringar har gjorts inom ramen för WCS. Merparten av dessa medel har i steg 2 använts för det avsedda ändamålet, att betala LME:s agenter. En liten andel har dock istället betalats från servicebolagens konton till konton kontrollerade av Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och/eller Antoniu Petrescu (dvs. Communications Network, Access Network, New Mobile, CARS, 968-kontot och 908-kontot). Från dessa konton har stora belopp sedan – i steg 3 – förts vidare till konton som trion inte disponerat tillsammans utan var och en för sig, ibland jämte familjemedlemmar (Thomas Lundins fru på hans UBS-konto och hans syster på Benestad-kontot, Antoniu Petrescus dotter på Coletta-kontot och Liss-Olof Nenzells fru och dotter på Anerin-kontot).

I anslutning härtill ska följande framhållas. Thomas Lundin har gjort gällande att han för egen del inte tillgodogjort sig något av det som funnits på de konton som av tekniska skäl registrerats i dennes namn och att den behållning som en gång funnits på dessa konton sedan länge nått sina adressater.

Det framgår att Thomas Lundin med konton som "av tekniska skäl" registrerats i hans namn åsyftar UBS-kontot, Benestad-kontot och AIG-kontot. De pengar som flutit in där påstås ha nått "sina adressater". Det implicita påståendet synes vara att Thomas Lundin från dessa konton har betalat mutor för räkning Ericsson-koncernen. Mot den bakgrunden kan man ställa sig följande fråga: Varför göra sig omaknet att föra ned pengarna till denna individnivå innan mutorna betalades ut? Varför inte i stället använda bolagen/kontona som kontrollerades av Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och/eller Antoniu Petrescu (dvs. Communications Network, Access Network, New Mobile, CARS, 968-kontot och 908-kontot)?

Särskilt om TelworldAG

Det som redovisats ovan avser hur medel styrts bort från WCS för att slutligen hamna på privata konton tillhöriga Thomas Lundin, Liss-Olof Nenzell, Antoniu Petrescu och deras anförvanter. De medel som förts från TelworldAG till Thomas Lundins tre privata konton är ett särfall som saknar samband med WCS.

Som angetts ovan ingick LME ett agentavtal med bolaget den 29 maj 2001. LME verkställde på basis av agentavtalet betalningar till TelworldAG:s konto i Credit Agricole. LME betalade tillhoppa 3 796 761 USD och 3 477 099 EUR till TelworldAG under perioden juli 2001 - mars 2003.

Från TelworldAG:s konto har gjorts sex betalningar i slutet av 2001 och början av 2002 om tillhoppa 191 900 USD och 231 700 EUR till Thomas Lundins UBS-konto (dvs. UBS 733 966).

Vidare har under 2001 och 2002 gjorts åtta betalningar om tillhoppa 17 977 USD och 21 140 EUR till Thomas Lundins Benestad-konto (dvs. CIBC 22254).

Slutligen har det från TelworldAG under perioden augusti-november 2001 gjorts fem betalningar om tillhoppa 509 426 USD till Thomas Lundins AIG-konto (dvs. AIG 2216880).

Thomas Lundin

Bakgrund

Det vitsordas att Thomas Lundin tidigare varit anställd inom Ericsson-koncernen. Något anställningsförhållande har emellertid aldrig förelegat mellan Thomas Lundin och påkallande part, LME. Något annat anställningskontrakt, såvitt avser nu aktuell tidsperiod, än det som utgör bilaga 1 till påkallelseskraften har inte förelegat. Det anställningsförhållandet föreligger, som ju framgår direkt av dokumentets ordalydelse, mellan Ericsson Telecom AB (ETX) och Thomas Lundin. Det vitsordas att Thomas Lundin i september månad år 1996 kom att påbörja sin tjänstgöring och anställning i Rumänien hos det bolag som anges som "Host Organization" i Long-term Service Abroad Contract, Bilaga 1 till påkallelseskraften, nämligen Ericsson Telecommunications Romania S.R.L., nedan "ETR". Thomas Lundin var dess Managing Director vilket betecknas "President" i anställningsavtalet. Det vitsordas att Thomas Lundin innehade ovan angiven position i ETR intill den 20 augusti 2003, då han själv sade upp sin anställning.

Rumänien var ett mycket korrumpert land. Korrruptionen inom ETR:s utan jämförelse största kund, Rom Telecom, var också mycket utbredd. För att ens kunna boka ett möte med en beslutsfattare inom Rom Telecom erfordrades betalningar, kontant och i USD, inte bara till den direktör med vilket mötet skulle hållas utan också många gånger även till den sekreterare som bokade mötet och underlydande personal av annat slag. Utan dessa slags betalningar avstannade handläggnings- och beslutsprocesser. LME hade, bland annat genom representation i ETR:s styrelse, för egen del full kunskap och insikt om dessa förhållanden och sanktionerade dem.

En absolut förutsättning för att över huvud taget kunna ingå avtal i Rumänien var att avtalspartner erhöll betalningar som inte återspeglades bokstavligen i kontraktet. Dessa betalningar kallades regelmässigt "commissions". Commissions (eller kick-backs) fanns dock med som en konkret intern post i beräkningen av kostnader respektive intäkter för ett kontrakt och förekom som en öppen diskussionspunkt inom de olika affärsenheterna hos LME.

I Sverige har man inom LME inte velat beskriva dessa commissions för vad de egentligen är, mutor. Istället har det under alla år förekommit diverse andra lämpliga etiketteringar, såsom kick-backs. Det har vidare varit av stor vikt för LME att de medel LME använde för dessa slags betalningar, inte syntes i koncernens redovisning, eftersom mutor som bekant inte är en avdragsgill kostnad. Ericsson har således förekommit i stora brottsutredningar både under och efter den tid Thomas Lundin var verksam i ETR.

I ett mycket uppmärksammat brottmål (mål B 5335-03 vid Stockholms tingsrätt) med ett antal direktörer från Ericsson som tilltalade angav åklagaren efter en mycket omfattande brottsutredning i såväl Sverige som andra länder, att han lade chefen för Ericssons marknadsavdelning i Sverige till last beslutet att införa ett omfattande system med betalnings-

förmedlare genom vilket kanaliserades stora belopp. Åklagaren förlorade målet vilket dock är av mindre betydelse eftersom ansvarsyrkandena rörde skattebrott. Det intressanta med dessa brottmålsdomar är istället vilken bild utredningen i målet förmedlar av LME. Det är vidare av intresse att åklagaren efter en mycket omfattande brottsutredning, väckte talan mot ett antal direktörer hos LME. Thomas Lundin var inte en av dem och förekom inte i brottsutredningen.

Innehavare av fordran – LME?

Thomas Lundin ifrågasätter om de medel som funnits på kontona hos Communications Network, Access Network, New Mobile och CARS är medel tillhöriga LME. Vidare ifrågasätter Thomas Lundin att LME kan göra anspråk på medel som kommer från TelworldAG eller som kommer från Antoniu Petrescus 908 och 968-konton. Om de ursprungligen har tillhört LME ifrågasätts på vilken rättsgrund medlen, efter det att de överförts från LME till ett eller flera av servicebolagen eller fristående privatpersoner såsom Antoniu Petrescu eller bolag som inte är servicebolag utan fristående agenter såsom TelworldAG, därefter alltså är LME:s. De angivna bolagen Communications Network, Access Network Investment Ltd., New Mobile Communication Ltd. och kontot CARS ska anses som s.k. servicebolag i lika hög utsträckning som övriga s.k. servicebolag. Bolagen var kända av LME. Bl.a. av uppgifter i brottmålsdomen från Stockholms tingsrätt (mål B 5335-03) framgår att det också var LME:s egen uppfattning, bland annat uttryckt av Bengt Forssberg, att ifrågavarande medel inte civilrättsligt tillhörde LME.

LME har i skiljemålet ingivit den kompletta brottmålsdomen från Stockholms tingsrätt i målet B 5335-03. Ifrån dåvarande chefen för redovisningsenheten inom LME, Yngve Broberg, vars egen sakframställan börjar på sidan 66 i domen, återfinns vi, på sidan 78 i domen, följande egna uttalande från Broberg beträffande servicebolag som ligger utanför vad som anges vara "Ritter-sfären", något LME själva menar att de i skiljemålet aktuella bolagen gör.

Kontona har öppnats och tillhört annan och dessutom fullt ut disponerats av annan. Dvs. servicebolaget i fråga eller företrädare för detta har helt självständigt hanterat kontona, har kunnat avsluta kontona och har kunnat göra utbetalningar i strid med eventuella önskemål från Ericssons sida. Den omständigheten att Ericsson i vissa fall varit 'beneficial owner' ger inte Ericsson någon rättslig ställning som innefattar rätt till disposition på något sätt över i fråga varande konton. Ericsson har således varken haft den faktiska eller den rättsliga dispositionsrätten till dessa konton och således inte kunnat förfoga över behållningen på dessa.

Det var således LME:s egen uppfattning, för övrigt rättsligt korrekt också enligt Thomas Lundins uppfattning, att ifrågavarande medel inte civilrättsligt tillhörde LME.

Något senare i samma brottmålsdom förekommer ett förhör med advokaten Richard C. Ritter - det hänvisas till sidan 162 i domen - där han uppenbarligen får frågor i samma ämne. Ifrån domen i denna del är följande av intresse.

Han har även uttalat att när pengarna hade utbetalats till ett s.k. distributionskonto, som innehades av honom själv eller ett bolag som ägdes av advokatbyrån, tillhörde medlen civilrättsligt servicebolagen och han hade att överföra medlen till mottagarna till förmån för de rörelsedrivande bolagen.

Thomas Lundin delar den analysen.

Richard Ritters nyss citerade uttalande tillsammans med en i målet förekommande utredning från UBS Banks Rättsavdelning, gjorde att även tingsrätten tog ställning i fråga om medlens civilrättsliga tillhörighet. Detta återfinns på sidan 163 i brottmålsdomen:

UBS Banks Rättsavdelning och Richard C. Ritters uttalanden att medlen på servicebolagens bankkonton tillhörde det kontohavande servicebolaget och att Ericsson, sedan pengarna betalats ut till servicebolagens bankkonton, inte längre hade någon direkt kontroll över pengarna, utgör rättsliga bedömningar som tingsrätten delar.

I den delen kan man avslutningsvis begrunda partsställningen i Mandate Agreement samt förekommande Fiduciary Agreements och hur regleringen i dessa avtal över huvud taget skulle kunna innebära förpliktelser för tredje man. Thomas Lundin är som bekant inte part i dessa avtal och har på intet sätt varit involverad i hur medel har distribuerats från den första nivån servicebolag till nästa där bland annat Communication Network och andra bolag fanns. LME:s slutsatser dragna från Mandate Agreement – för övrigt ej delade av någon av avtalsparterna, varken LME eller Richard Ritter - är därför milt uttryckt något svåra att tillgodogöra sig. Att det är fråga om efterhandskonstruktioner råder det dock ingen som helst tvekan om.

Sammanfattningsvis har LME ej ens förmått göra antagligt att de är saklegitimerade fordringsägare.

"Missbruket av WCS"

Det bestrids att Thomas Lundin, som påstås i påkallelsekriften, begärt att betalningarna från olika servicebolag till Communications Network, Access Network, New Mobile och CARS skulle verkställas. Det är LME som begärt detta. Att Thomas Lundin hade teckningsrätt till kontona för dessa bolag var en självklarhet eftersom han var Managing Director för Rumänien. LME har haft full kunskap om existensen av dessa konton och syftet med dem. Samtliga betalningar som skett till och från dessa konton har skett med LME:s godkännande och på LME:s instruktion. Han har hur som helst inte haft med saken att göra.

Thomas Lundin bestrider att det förekommit medelsöverföringar som slutligen tillkommit Thomas Lundin personligen. Det förnekas inte att de konton som betecknats UBS-kontot, Benestads-kontot och AIG-kontona av tekniska skäl hade öppnats i Thomas Lundins namn. Det bestrids dock att överförda medel har tillgodogjorts av Thomas Lundin personligen eller av hans familj/anhöriga. Överföringarna ingick i ett komplicerat transaktions-schema mellan många inblandade bolag och privatpersoner. Syftet var att försvåra myndighetskontroller. Transaktionsschemat har inte konstruerats av Thomas Lundin.

Pengarna på i skiljemålet aktuella konton i Thomas Lundins namn har till den del de varit Ericssons använts i den affärsverksamhet som ETR bedrev i Rumänien. Från kontona har, med LME:s kunskap, bland annat genom representationen i ETR:s styrelse och genom att Thomas Lundin rapporterade till styrelsen och sin ordförande Göran Uvner tillika Corporate Officer för bland annat Rumänien, insikt och på dess (styrelsen i ETR) instruktion, lyfts kontanta medel som använts till betalningar till beslutsfattare, sekreterare, direktörer och andra som kunnat medverka till att verksamheten i Rumänien utvecklades gynnsamt för Ericsson. Utvecklingen för Ericsson under den tid Thomas Lundin var verksam i ETR, var den att Ericsson gick från en högst tynande verksamhet med ett negativt resultat i en marknad helt dominerad av Alcatel och Siemens till en verksamhet som i slutet på Thomas Lundins tid i Rumänien omsatte, ackumulerat över den tidsperioden, 1 miljard USD.

Marknadsandelen i det markbundna nätet gick från en andel om nära noll till en marknadsandel om 60 %. Det marknadslyftet förutsatte mutor. Dessa mutor tillhandahölls ytterst av Ericsson.

Thomas Lundin saknade varje möjlighet att beordra betalningar från servicebolag till konton registrerade i hans namn. Sådan behörighet hade Liss-Olof Nenzell men inte Thomas Lundin. Thomas Lundin har aldrig beordrat eller verkställt någon enda överföring mellan servicebolagens konton till de konton som av tekniska skäl fanns registrerade i Thomas Lundins namn.

UBS-kontot med flera konton

De konton som det är fråga om i målet, s.k. numbered accounts, är inte konton som vem som helst och utan vidare kan öppna. Kontona kräver för öppnande ett s.k. Letter of Recommendation eller ett Letter of Introduction från en person eller ett bolag som berörd bank är väl förtrogen med.

Det var en absolut förutsättning för att kontona skulle kunna öppnas, att det fanns en föregående introduktion från en person som agerade på uppdrag av LME. I Thomas Lundins fall var den personen Liss-Olof Nenzell och Richard Ritter. Det var helt i enlighet med LME:s instruktioner att "numbered accounts" skulle öppnas i personnamn och Thomas Lundin har följt dessa instruktioner.

Det förekom självfallet inte att konton av detta slag och i länder av detta slag öppnades i Ericssons namn. Det var själva vitsen att det inte skulle synas att det var Ericsson-konton och Ericsson-pengar. Sålunda fick företrädare för LME såsom platschefer och länderansvariga på instruktion från LME, öppna konton i egna namn. Det är magstarkt att i efterhand låtsas som att man inte har känt till detta, särskilt som det genom tidigare nämnt brottmål framkommit att dåvarande chefen för LME:s marknadsavdelning, Bengt Forssberg, såväl varit med att fatta beslutet att införa systemet med betalningsförmedlare (servicebolag) som att faktiskt också tillse att det tillämpades.

Begreppet beneficial owner etc.

Att det i olika öppningsdokument angetts att Thomas Lundin var beneficial owner är något som skedde på uttrycklig instruktion, i syfte att försvåra för myndigheter i olika länder att kunna påverka medelsöverföringarna. På motsvarande sätt som med beneficial owner, förhåller det sig med etiketteringen "Personal Account" respektive "Company Account".

Förmögenhet

Thomas Lundin har aldrig haft en förmögenhet på 30 miljoner svenska kronor. Det är korrekt att Lundin i öppningshandlingar av olika slag har angett att han har haft en förmögenhet på stundtals 30 stundtals 60 MSEK, men det har inte svarat mot verkliga förhållanden. Han visste när han öppnade kontot att det skulle sättas in ansevärliga belopp på dessa konton kort efter öppnandet. Han gjorde en uppskattning om vilka belopp det skulle kunna röra sig om över tid och angav sin privata förmögenhet i paritet därmed. Det skulle nämligen sett udda ut om han först hade angett att han hade en förmögenhet på 200 000 kronor, varefter ett belopp om 10 MSEK sattes in på hans konto. Det skulle ha väckt uppmärksamhet och det var just sådan som skulle undvikas.

Investeringar i aktier o dyl.

Aktieköpen, som vitsordas i sig, har följande bakgrund. På uttrycklig instruktion från LME skulle medel i viss omfattning omvandlas till annat än kontanta medel men alltjämt ha en hög likviditet och således vara lätt omsättningsbara. Vidare skulle hanteringen inte väcka onödigt uppmärksamhet. Att ta emot stora summor pengar utan att investera dessa i aktier och andra värdepapper skulle ha rönt stor uppmärksamhet. Bland förvärvade värdepapper återfanns, närmast för att hålla en god relation med involverad bank, såväl AIG-produkter som UBS-produkter.

Vad hände med överförda medel?

Thomas Lundin har inte tillgodogjort sig något av det som funnits på konton som av tekniska skäl registrerats i hans namn. Den behållning som en gång har funnits på dessa konton har sedan länge nått sina adressater. Lundin är inte en sådan adressat.

I september 1999 beslutade LME att bilda ett dotterbolag i Schweiz som skulle syssla med "sponsring". Bolaget betecknades EMK. Liss-Olof Nenzell var president i EMK och ansvarig fram till någon gång under 2000. Berörda bolag – i Thomas Lundins fall ETR – skulle i denna modell få ut pengar till "agenter" genom att ETR skickade en särskild slags faktura till EMK som sedan hade att tillse att den betalades till de konton som fanns angivna i fakturan. EMK ersattes under 2002, såvitt angick Rumänien, av TelworldAG. Detta bolag bildades av LME och drevs av en av LME utsedd advokat, Philippe Meyer. Berörda länderbolag skulle i denna modell tillstålla Meyer fakturor, varefter Meyer tillsåg att betalningar skedde till av Corporate Officer anvisade konton. Mellan TelworldAG och LME fanns ett sedvanligt agentavtal. Detta hade för LME:s räkning förhandlats av och undertecknats av Corporate Officer för Rumänien Göran Uvner. Lundin var inte involverad i något led.

Behållningen på omstridda konton har distribuerats i enlighet med LME:s instruktioner och anvisningar. Thomas Lundin har i vart fall för egen del inte erhållit eller tillgodogjort sig några pengar.

Vad angår betalningarna från konton i Antoniu Petrescus namn och från de berörda bolagen till Thomas Lundins konton har Antoniu Petrescu uppgett att samtliga dessa betalningar var legitima betalningar till agenter.

De personliga konton som Thomas Lundin har öppnat i eget namn, öppnades redan i samband med att han etablerade sig i Rumänien. I tiden innan WCS sattes upp, erhöll Thomas Lundin – till dessa konton – betalning direkt från LME/D, i följd varav LME således inte bara ägde kunskap om dess existens utan också genom sitt handlande, betalningar, accepterade dess existens.

Worldwide Commission Scheme (WCS)

Eftersom LME:s redogörelse rörande WCS i så hög utsträckning är behäftad med rena sakfel, får Thomas Lundin lämna sin egen redogörelse i denna del.

I tiden fram till 1998 hade ersättningar från Ericsson till agenter betalats via ett konto i Citybank i USA. På grund av att LME var utsatt för omfattande taxeringsrevisioner, aggressiv granskning av media, men också på grund av beslutade men ännu ej genomförda änd-

ringar i den svenska skattelagstiftningen, föddes inom LME tanken på ett nytt system för agentbetalningar. Det som skulle vara det väsentliga syftet med det nya systemet - som sedermera kom att kallas Worldwide Commission Scheme (WCS) - var att eliminera olika myndigheters insyn samt medias insyn i hanteringen av vissa betalningar. I inlindad form kallades det att systemet skulle erbjuda "fullgod sekretess" för såväl LME som dess agenter.

Liss-Olof Nenzell, som under en lång följd av år haft olika utlandsuppdrag, stod inför att avsluta ett uppdrag på Balkan i mars 1998. Han kontaktades dock redan under hösten 1997 av LME, genom Bengt Forssberg och Yngve Broberg, som efterhörde om han hade möjlighet att ta sig an uppdraget att komma med förslag till en ny utbetalningsrutin för agenter och andra slutliga mottagare. Det är således fel som påstås av LME att det uppdrogs åt Nenzell att upprätta den nya rutinen. Några sådana befogenheter fick inte Liss-Olof Nenzell. Det är för övrigt även fel att han vid tidpunkten ifråga var anställd på LME:s marknadsavdelning med titeln Corporate Vice President.

Liss-Olof Nenzell åtog sig uppdraget, vilket dokumenterades i en arbetsbeskrivning som upprättades och undertecknades av Bengt Forssberg, samt en överenskommelse upprättad av Yngve Broberg och undertecknad av Bengt Forssberg.

Liss-Olof Nenzell lämnade redan i början på april 1998 en första rapport, benämnd Instruction, till Yngve Broberg. Av intresse i denna rapport, är att rapporten synes syfta till att tillskapa en uppdragsrelation mellan LME och s.k. servicebolag som inte är riktigt, utan bara utåt sett framstår som riktig.

Denna första rapport åtföljs i maj 1998 av en slutrapport som såväl Liss-Olof Nenzell som Yngve Broberg undertecknade och ställde till sin överordnade, Bengt Forssberg. Av särskilt intresse i denna slutrapport, är den inledande bakgrundsbeskrivningen om anledningen till att WCS införs, nämligen vad ovan anförts om de omfattande taxeringsrevisionerna.

Vidare framgår av slutrapporten att syftet är att erbjuda sekretess inte bara för LME:s agenter utan också för LME. Av större intresse är dock vad som därefter följer. Här framgår, menar Thomas Lundin, att vad som sätts upp inte synes vara en egentlig avtalsstruktur mellan LME och riktiga bolag som utför riktiga tjänster. Istället förefaller hela upplägget vara en skrivbordsprodukt för att vilseleda myndigheter och media. Sålunda anges att avtalen bör "variera i utformning och ordalydelse". Det anges att utställda fakturor skall ha en "rimlig precisering", men icke minst anges att det gäller att separera pappersdokumentationen, så att avtal och fakturor kan förevisas myndigheter, emedan annat material av konfidentiell natur skall arkiveras separat från dessa handlingar. Uppenbarligen finns det något som LME vill dölja. I realiteten kom det att bli advokaten Ritter som skötte dessa bolag och skötte faktureringen från dessa enligt i förväg fastställda fakturamallar.

Liss-Olof Nenzell hade i sitt arbete med WCS täta kontakter med Yngve Broberg men också med Christina Herrman på LME samt Bengt Forssberg. Det kan noteras från minnesanteckningar av den 4 juni 1998 (upprättade av sekreteraren Tuula Fager) från ett möte mellan Liss-Olof Nenzell, Bengt Forssberg och Christina Herrman, att det tydligen är LME och inte servicebolagen själva som dikterar när och hur fakturor från servicebolagen skall utställas. Av punkterna 2 och 3 i detta protokoll framgår att minst 500 MSEK/kvartal "kommer att behövas". Till vaddå, kan man fråga sig. Det är av detta protokoll uppenbart att det är LME som bestämmer, dels hur mycket servicebolagen skall fakturera - hela 2 miljarder per kalenderår - dels hur fakturatexterna skall utformas. Av detta kan man dra många slutsatser. Den slutsats som ligger närmast, är att de s.k. servicebolagen inte utförde

några tjänster alls till LME. Det skulle bara utåt framstå som att så var fallet. Istället "behövdes" tydligen mycket stora pengar för ett annat ändamål som LME ville hålla konfidentiellt. Det är uppenbart vad LME tillskapade. I brottmålsdomen på sidan 21 säger åklagaren det rent ut: "3,4 miljarder kr hamnade i svarta kassor utomlands för vidarebefordran till okända personer."

När väl WCS var uppsatt och nyttjades, krävde advokaten Ritter, som ett villkor för att utföra transfereringarna, att fakturorna var attesterade av behörig person inom LME. Som framgår av Mandate Agreement, var det Richard Ritter som tilldelades rätten att "execute". Liss-Olof Nenzell var blott en tjänsteman med vilken Richard Ritter skulle samarbeta. Kravet på attestering ledde till möten inom LME och även till interna meddelanden. Av ett sådant meddelande av intresse - bortsett ifrån att det där framgår att en viss attestordning diskuteras och beslutas (punkten 6) där förkortningen OE står för Oswald Eksten hos LME - framgår i punkten 9 något som ter sig märkligt, nämligen att det var av stort intresse för LME att tillse att de s.k. servicebolagen inte hade adress inom EU eller USA. Detta dekret återkommer i Mandate Agreement punkten 1, där det anges att det skall vara fråga om "*external companies domiciled outside of [Sweden] as well as the European Union and the United States of America.*" Det är svårt att se ett legitimt syfte bakom en sådan ordning. Ifrån brottmålsdomen sidan 40 stycke lär vi oss att "Schweiz är så gott som det enda land med fast lagstadgad banksäkerhet."

Som ett resultat av detta möte, i nära anslutning därtill, utfärdade också Bengt Forssberg en Konfidentiell Instruktion ställd till de i instruktionen angivna adressaterna.

Det som undanröjer alla tvivel om att LME hade något att dölja och som de inte ville att myndigheter, media eller de egna revisorerna skulle få del av, är innehållet i de avslutande passagerna i det nämnda interna meddelandet:

Användandet av 2420-kontoserien bör avslutas som snart som möjligt och stängas senast 981101, inklusive bortskrivning av svårutredda balanser, eftersom november och december alltid granskas särskilt av revisorerna.

ÖVRIG PERSONAL ÄN OVANNÄMNDA FÅR EJ TA DEL AV DENNA INFORMATION

Ytterligare en handling som förstärker vad som ovan har angivits är den strängt konfidentiella handling som Yngve Broberg upprättade långt senare, i augusti 2000, där han under rubriken Dokument på nytt upprepade hur olika dokument skulle hållas åtskilda från varandra, uppenbarligen till undvikande av att någon så att säga fick hela bilden klar för sig. Under rubriken Kommentarer, punkten 3, återfinner vi vissa kommentarer från Yngve Broberg som är av intresse, nämligen att betalningsuppdragen måste hållas strängt konfidentiella eftersom de annars "röjer transaktionernas verkliga innebörd". På sidan 2 i denna handling torde man återfinna förslag till åtgärder som faktiskt är att klassa som rent brottsliga, nämligen uppmaningen att kontinuerligt förstöra visst bokföringsunderlag: "Kopiorna i Schweiz bör kontinuerligt förstöras. Särskilt känsliga dokument borde förstöras så snart transaktionen genomfört...". Vidare: "Samtliga kontoutdrag förstörs kvartalsvis, dvs. i takt med att de "bokförts" i LR kvartalsvisa sammanställning." Denna bild är något svår att förena med den bild LME i skiljeförfarandet försöker teckna av sig själv nämligen bilden av ett oskyldigt offer i händerna på tre förslagna gangsters, varav Thomas Lundin skulle vara en. Thomas Lundin har överhuvudtaget inte haft en aning om dessa instruktioner, om den närmare innebörden i WCS eller förekommit på sändlistorna på alla dessa hemliga dokument.

Ytterligare iakttagelser av intresse i den nyssnämnda handlingen är sidan 2, punkten 6 där Yngve Broberg anger: "Agentavtalet är känsligt av det enkla skälet att det officiellt inte existerar." Sidan 1, punkten 2, att Ericsson inte exponeras eftersom dess namn inte förekommer, medan RR och LON exponeras, varvid RR står för Richard Ritter och LON för Liss-Olof Nenzell.

Communication Network Investments Ltd. m. fl. bolag

Thomas Lundin vidhåller att de i skiljemålet aktuella bolagen skall anses som s.k. servicebolag i lika hög utsträckning som övriga s.k. servicebolag. Thomas Lundin vidhåller vidare, att bolagen var kända för LME. Vad angår öppnandet av kontot i Canadian Imperial Bank har Liss-Olof Nenzell uppgivit att det är advokaten Ritter som har skrivit namnet på beneficial owner, dvs. LME.

Enligt vad Liss-Olof Nenzell uppgivit tillkom de i målet aktuella bolagen på instruktion från ledningen i London, bland annat därför att de andra servicebolagen hade exponerats av bland annat media.

Antoniu Petrescu

Med anledning av innehållet i Antoniu Petrescus vittnesberättelse, bestrider Thomas Lundin att Antoniu Petrescu har agerat på ett sätt som strider mot direkta instruktioner lämnade till honom. Thomas Lundin gör därför bland annat gällande att den omständigheten att Antoniu Petrescu öppnade konton i eget namn med sin dotter på generalfullmakt, var helt i överensstämmelse med de rutiner som då gällde för att öppna konton. Kontona skulle vara personliga och de skulle inkludera övriga familjemedlemmar, just för att det inte skulle gå att koppla pengaströmmarna tillbaka till LME. Av brottmålsdomen från Stockholms tingsrätt kan bl.a. utläsas att advokaten Ritter öppnade konton med sin far som den som tecknade kontot (domen sidan 161 nederst och sidan 162 stycke 2). Även platschefen i Oman, Sune Larsson, fick medel insatta på personliga konton, brottmålsdomen sidan 31.

Påståendet att Antoniu Petrescu olovligen skulle ha tillgodogjort sig LME-medel som han därefter skulle ha åtagit sig att återbetala samt återbetalat, bestrids. Korrekta sakfakta i denna del följande:

- a) Antoniu Petrescu blev kontaktad av LME under år 2004 med frågor rörande vissa transaktioner. Han fick besök av bland annat Richard Minogue som på plats hos Antoniu Petrescu gick igenom handlingar och verifierat samt ställde frågor.
- b) Genomgången som pågick under lång tid ledde till att LME fick nöjaktiga besked i efterfrågade hänseenden.
- c) Såvitt angick vissa belopp som fanns på två konton - nota bene ej i Antoniu Petrescus namn - och som var "lovade" till vissa beslutsfattare, önskade LME att dessa medel istället för att betalas till dessa personer skulle betalas ut till LME. Antoniu Petrescu invände att man inte på ett sådant sätt kan rygga ingångna avtal och insisterade på att pengarna skulle betalas till utlovade adressater, vilket emellertid LME vägrade. Antoniu Petrescu kontaktade då bankmannen Urs Meisterhans, som förvaltade aktuella konton, och bad denne att betala beloppen ifråga till LME. Själv tog han från egna pengar samma belopp och betalade de utlovade beloppen till berörda adressater, eftersom han för sin del håller ingångna avtal.
- d) När Antoniu Petrescu lämnade LME för egen verksamhet, erhöll han sin pension via LME och det har varken förr eller senare riktats några krav gentemot honom från LME.

e) Antoniu Petrescu överväger att låta utreda om de helt igenom falska anklagelserna mot honom inom ramen för detta skiljeförfarande kan vara skadeståndsgrundande förtal, till vilket han kan komma att återkomma.

Antoni Petrescu har tillfogat vad angår betalningarna från konton i hans namn och från de berörda bolagen till Thomas Lundins konton, att samtliga dessa betalningar var legitima betalningar till agenter. Petrescu hade mer eller mindre daglig kontakt med agenter i Rumänien och skulle genast ha fått kunskap om pengarna, istället för att nå dem, hade stannat i Thomas Lundins fickor. Aldrig någonsin fick han klagomål från någon enda "ultimate receiver" om att pengarna ej skulle ha nått dem. Av detta drar han slutsatsen att Thomas Lundin, såvitt han känner till, aldrig missbrukat vare sig Antoniu Petrescus förtroende eller LME:s.

Om agenter i Rumänien

Antoni Petrescu var först agent men kom därefter att bli anställd.

Affärerna i Rumänien gjordes genom dotterbolaget på plats, ETR. Det var det bolaget som träffade avtal med de lokala kunderna, inte LME. Som tidigare har angetts fordrade träffandet av sådana avtal kick-backs, provisioner eller vad man nu väljer att kalla betalningar vid sidan av avtalet som syftar till att uppnå fördelar. Detta var för övrigt ett system som hanterades av försäljningsorganisationen i Stockholm som ju ytterst beslutade om storleken på kick-backs och således var medveten om förekomsten av sådana.

Agentersättningar kanaliserades för såväl Rumänien som Grekland via bolaget Intracom. LME:s påstående om att agenter inte fanns i Rumänien är således inte riktigt.

Preskription

Större delen av de krav LME riktar mot Thomas Lundin är preskriberade eftersom han inte delgetts kraven på ett sätt som överensstämmer med rumänsk lag. Därmed faller posterna 11-18 och 21-23 i bilaga 3 till påkallelsen samt posterna 31-33 i bilaga 4 till påkallelsen och slutligen posterna 56-57 i bilaga 5 till påkallelsen. Enligt rumänsk lag, skall den som söks för delgivning de facto underteckna att han har tagit emot handlingarna. Så har här inte skett. Eftersom parterna inte uttryckligen har avtalat om svensk rätt på avtalet, bara att skiljenämnden skall tillämpa svensk rätt i vad avser procederet, dvs. i detta fall svenska skiljemannalagen. Men någon bestämmelse om att svensk materiell rätt skall tillämpas finns inte. Att delgivningsfrågan är en materiell fråga är parterna ense om.

Om ett avtal som rör ett anställningsförhållande, inte tydligt anger lagval – som här – följer av EU Förordningen nr 593/2008, som gäller i Sverige, artikel 8, punkten 2 att avtalet skall vara underkastat lagen i det land från vilken den anställdes vid fullgörande av avtalet vanligtvis utför sitt arbete, dvs. Rumänien. Om det inte går att fastställa land enligt punkten 2 i artikel 8, skall man tillämpa lagen i det land där den anställdes företag är beläget. Det är ostridigt att Thomas Lundin under denna tid var anställd av ETR och att ETR ligger i Rumänien.

LME genmäle

Bakgrund

Vad Thomas Lundin anfört om förhållandena i Rumänien rör förhållanden som saknar betydelse i målet.

Thomas Lundins invändning om bristande saklegitimation

Av uppbyggnaden av WCS framgår med all önskvärd tydlighet att servicebolagen var betalningsförmedlare. Medlen förblev LME:s intill dess att agenten fick betalt, med undantag för den andel (högst 1 %) som var servicebolagens provision för förmedlingstjänsten. Således föreskrivs följande i det där återgivna Mandate Agreement (Principal=LME, Companies=servicebolag).

Due to their fiduciary mandate, the Companies have to declare only what they receive as a consideration for their services rendered. No other figures will enter the Companies' books. The gross amount will then be transferred according to the Officer's instructions for final settlement of commission payments to companies and individuals that rendered services for the Principal. /.../ As consideration, the Companies are entitled to keep up to one percent of the amount transferred to the fiduciary account by the Principal.

Servicebolaget har ingen rätt till medlen (utom provisionen). LME kan när som helst begära att de återbetalas eller – vilket ju var tanken – beordra att de betalas till annan. Det råder således ingen som helst tvekan om att medlen civilrättsligt var LME:s intill dess att det skedde en av LME beordrad betalning till en agent.

Thomas Lundin har missförstått den brottmålsdom han refererar till. Det är och har alltid varit LME:s uppfattning att överföringen av likviditet från LME till betalningsförmedlarna inte innebar att LME civilrättsligt avhänt sig tillgångarna (det var inte fråga om någon gåva eller om betalning för utförda tjänster) men att bokföringsskyldighet i LME för servicebolagens vidare transferering av medlen enligt instruktion inte förelåg, vilket var en grundfråga i brottmålet om försvårande av skattekontroll. Att det var bokföringsskyldighetens omfattning vid transferering av medel från LME till servicebolag och vidare till agenter som målet gällde (och inte civilrättsligt ägande) framgår inte bara av åklagarens gärningsbeskrivning, utan även av domskälen.

LME har svårt att överhuvudtaget tillgodogöra sig Thomas Lundins invändning att LME inte skulle vara rätt anspråkshavare. Invändningen är ju omöjlig att förena med Thomas Lundins egen beskrivning av sakförhållandena. Han påstår ju där att LME haft full kunskap om ifrågavarande konton, att samtliga betalningar som skett till och från dessa konton har skett med LME:s godkännanden och att det skett på LME:s instruktion. I själva verket är ju hans huvudinvändning i målet att pengarna - som ostridigt flutit in på hans tre konton - har använts för räkning LME och på instruktion från LME.

I syfte att söka underbygga påståendet att LME inte är rätt anspråkshavare citeras vissa brottstycken ur tingsrättens dom i brottmålet, bl.a. ur den sakframställning som gjordes av LME:s ekonomichef Yngve Broberg. Det sker på ett tendentiöst och vilseledande sätt. Således återger Thomas Lundin ett avsnitt där Yngve Broberg påtalar att LME inte haft dispositionsrätten över de konton där medel inestått sedan LME betalat dem till servicebolagen. För att sätta in citatet i sitt rätta sammanhang är det viktigt att återge vad Yngve Broberg säger dels i föregående stycke, dels i den mening som omedelbart föregår citatet (våra understrykningar):

Har det ålegat Ericsson att vidta bokföringsåtgärder i samband med att servicebolag betalat marknads-
agenter? Som framgått har det varit fråga om betalningar till marknadsagenter från bolag skilda från
Ericssonkoncernen. Åklagaren har hävdad att Ericsson genom träffade Fiduciary Agreement har bibehåll-
lits rätten att teckna och disponera de konton som är hänförliga till bolag i Richard Ritter-sfären där så-
dana avtal träffats. När det gäller övriga servicebolag finns inte några sådana avtal överhuvudtaget.

Det har vare sig förelegat någon skyldighet eller rättighet eller ens möjlighet för Ericsson att i sin bok-
föring redovisa dessa betalningar.

Därefter följer den av Thomas Lundin citerade texten. Vad Yngve Broberg säger är alltså att LME inte skulle bokföra betalningarna från servicebolag till agenter och att LME inte var den som hade direkt kontroll över själva kontona. Annorlunda uttryckt: LME hade ingen rätt i förhållande till banken att instruera banken att betala beloppet X till agenten Y, eftersom det var en annan juridisk person - servicebolaget - som var kontohavare. Det är en sak. Detta innebär dock inte att Yngve Broberg var (eller är) av uppfattningen att LME inte hade rätt till medlen. Hur det var med den saken var emellertid inte relevant i brott-
målet där Yngve Broberg och andra stod åtalade för åtgärder varigenom bokföringsskyldigheten för LME påstods ha blivit åsidosatt - inget annat.

Vad Yngve Broberg talade om i sin sakframställning var det enkla faktum att endast affärs-
händelser i LME skulle bokföras i LME. Betalningen från servicebolaget till agenten var ingen affärshändelse i LME och skulle därför inte bokföras i LME. Däremot var det givet-
vis LME - och inte servicebolaget - som hade rätten till medlen. Servicebolagen gjorde ju betalningarna för LME:s räkning och medlen skulle användas på det sätt som LME be-
stämde. Den enda del av medlen som var servicebolagens var den procent som utgjorde ersättning för betalningsförmedlingsuppdraget.

I samma syfte citerar Lundin också tingsrättens domskälsvisa referat av Richard Ritters vittnesmål (domen s 162). Frågan gäller hans syn på medel som fanns på ett s.k. distribu-
tionskonto. Enligt domen har Richard Ritter uppgivit att medlen "civilrättsligt" tillhörde servicebolagen och av detta vill Thomas Lundin dra slutsatsen att LME inte är saklegitime-
rad mot Thomas Lundin.

Till detta vill LME för det första framhålla att förhöret med Richard Ritter hölls på eng-
elska och att återgivandet i domen är domstolens översättning till svenska av vad domsto-
len uppfattat att Richard Ritter sagt på engelska, dvs. på ett annat språk än hans moders-
mål, som är tyska. Missuppfattningar i en sådan situation går inte att undvika. För det andra
vill LME peka på hur Richard Ritter i samma dom refereras i den mening som omedelbart
föregår det ställe Thomas Lundin citerat - och som Thomas Lundin alltså utelämnat - där
det klarare framgår hur han ser på saken:

Richard C. Ritter har även uttalat att Ericsson, sedan pengarna betalats ut till servicebolagens bankkonton,
inte hade någon direkt kontroll över pengarna men att det genom ingångna avtal fanns grund för att göra
legala anspråk på medlen.

Vidare har Richard Ritter uttryckt sig ännu klarare vid förhör i Schweiz den 21 maj 2003
med bl.a. chefsåklagare Lars Carlström närvarande. Det ska därvid framhållas (sid 1 i pro-
tokollet) att Richard Ritter erinrats om att han vid förhöret uttalar sig under straffansvar
enligt schweizisk strafflag. Ett schweiziskt polisförhör har alltså en annan dignitet i an-
svarshänseende än ett svenskt. När det gäller innehållet i förhöret vill LME särskilt peka på
vad Richard Ritter säger på sid 9, som svar på frågan om han skickade någon faktura till
servicebolagen för sitt arbete (LME:s understr.):

Nein, ich schickte keine Rechnung, da die Gelder ja Ericsson gehörten. Es wurde keine Rechnung an die Servicegesellschaften gestellt, ich habe eine interne Rechnung an Ericsson gestellt.

Dvs. på svenska:

Nej, jag skickade ingen faktura, eftersom pengarna tillhörde Ericsson. Det skickades ingen faktura till servicebolagen, jag skickade en intern faktura till Ericsson.

På sid 11 säger Richard Ritter följande som svar på frågan vad uttrycket "Fiduciary Agreement" betyder:

Das Geld geht nicht in Eigentum über, sondern der wirtschaftlich Berechtigte hat jederzeit verfügungsmässige Kontrolle darüber. Der Treuhandvertrag bzw. 'fiduciary agreement' regelte genau diesen Sachverhalt, dass somit Ericsson an den Geldern wirtschaftlich berechtigt bleibt, mit Ausnahme des vereinbarten Honorars des Treuhänders.

Dvs. på svenska:

Pengarna går inte över med äganderätt, utan den ekonomiskt berättigade har hela tiden förfogandemässig kontroll över dem. 'Fiduciary Agreement' reglerar just detta förhållande på så sätt att Ericsson förblir ekonomiskt berättigad till medlen, med undantag för arvudet till uppdragstagaren.

Richard Ritters uppfattning är alltså att LME är ekonomiskt berättigad till medlen efter att de överförts till servicebolagen. Richard Ritters uppfattning är densamma som LME:s.

När WCS avvecklades såg Richard Ritter till att de medel som fanns kvar i de av honom tillhandahållna servicebolagen återbetalades till LME.

Vid bedömningen av invändningen om bristande saklegitimation är det också av betydelse vad som förevar när avtalsförhållandet mellan LME och de av Fayez Soubra tillhandahållna servicebolagen avslutades.

Såvitt avser servicebolaget SBDC upprättades ett avtal med rubriken "TERMINATION OF AGREEMENT MARKETING CONSULTING SERVICES". I avtalet anges att parterna kommit överens om att avsluta detsamma "*and transfer funds to LME*", närmare bestämt de 168 784 USD som återstod av de av LME remitterade medlen sedan SBDC verkställt betalningar och själv fått betalt för sina betalningsförmedlingstjänster.

På motsvarande sätt förhåller det sig med det andra servicebolaget som Fayez Soubra tillhandahöll, alltså Omyas. Här är det om möjligt ännu tydligare att fråga är om återföring av likviditet till LME. Det avtal mellan LME och Omyas som avslutar relationen är ingånget samma dag som det nyss diskuterade SBDC-avtalet. I bakgrundsavsnittet heter det "*Omyas has and is keeping funds on behalf of LME*".

Det som överenskoms är att Omyas skulle *återföra drygt 7 MUSD* till LME, och som slutlig kompensation för sina tjänster får Omyas behålla 1 MUSD.

Det avtal som avslutas genom sistnämnda överenskommelse hade ursprungligen ingåtts mellan Omyas och ett bolag som hette Ericsson Marketing & Kommunikations AG. Skälet till att det här uttryckligen anges att "*Omyas has and is keeping funds on behalf of LME*" är alltså att LME inte var part i serviceavtalet.

De båda avslutningsavtalen visar att SBDC och Omyas, precis som alla andra servicebolag, agerade som betalningsförmedlare åt LME och de visar att de medel som överfördes från LME till servicebolagen – till skillnad från vad Lundin påstår i sina saklegitimationsresonemang – var LME:s. Varför skulle annars SBDC och Omyas återföra överskotten till LME?

Skattemyndighetens agerande före införandet av WCS

När det gäller bakgrunden till att LME beslöt att införa WCS 1998 ska följande tilläggas.

LME har traditionellt haft en god relation till skattemyndigheten i Sverige. Att bolaget och dess dotterbolag återkommande är föremål för taxeringsrevisioner är helt normalt och heller ingenting som LME försöker undvika eller försvåra på något sätt. Taxeringsrevisioner är ett vardagligt inslag i verksamheten för ett stort börsbolag som Ericsson.

Under andra halvan av 1990-talet inträdde emellertid en försämring av relationen till skattemyndigheten. Vad som skedde var helt enkelt att företrädare för skattemyndigheten började visa intresse för att få uppgifter om vilka agenter LME anlidade. Det skedde i syfte att kunna lämna ut uppgifterna till myndigheter i agenternas hemländer. Den explicita avsikten med detta var att kunna använda uppgifterna i byteshandel med motsvarande myndigheter i andra länder.

Ansvariga på LME:s marknadsavdelning bedömde att detta allvarligt skulle försvåra eller rentav helt omöjliggöra för LME att anlita eller upprätthålla relationen med vissa agenter. Om man inte kunde garantera anonymiteten skulle agenten inte vara intresserad av att arbeta med LME. Följden därav bedömdes bli en dramatisk försämring av Ericssons konkurrenskraft.

Vid en koncerntaxeringsrevision avseende taxeringsåret 1996 togs frågor om betalning till agenter upp av skattemyndigheten. LME fick bl.a. frågor som handlade om att lämna ut information om betalningar till agenter bosatta i andra länder. LME var inte villig att lämna ut dokumentation om agenter bosatta i utlandet.

I januari 1998 beslutade skattemyndigheten om en ny revision av LME. Revisionen avsåg inte LME:s skattskyldighet eller rätt att dra av kostnader för agenter. Ett av skattemyndighetens syften med revisionen var att få uppgifter om vissa av LME:s agenter utomlands och lämna ut dessa uppgifter till utländska skattemyndigheter.

Ansvariga på LME:s marknadsavdelning såg detta som ett allvarligt hot mot LME:s affärsverksamhet. Farhågorna kommer till uttryck i ett internt dokument upprättat av LME:s marknadschef Bengt Forssberg den 27 april 1998, tre dagar efter att LME haft ett möte med skatterevisorer, där dessa förklarade att man avsåg att lämna ut information om ett antal av LME:s agenter till andra länder. Forssberg skriver bl.a.

Man kan bara konstatera att om den aktuella informationen lämnas ut till andra länders skattemyndigheter, eller om den information som finns i revisorernas pärmar kommer i fel händer, kan detta välla Ericsson mycket stor, för att inte säga obotlig skada.

Forssbergs slutsats är att man fortsättningsvis inte kan lämna ut konfidentiella avtal till skattemyndigheten och att man bör ändra de rutiner man använder för liknande kostnader.

Det är alltså detta som är bakgrunden till införandet av WCS. Vad LME ville åstadkomma med WCS var ett system där agenternas anonymitet så långt möjligt kunde skyddas samtidigt som skattemyndighetens krav på bokföring av kostnader för agenter kunde tillgodoses. Det är mot denna bakgrund man skall läsa de handlingar - ofta interna arbetsdokument - som Thomas Lundin åberopat och som härrör från våren och sommaren 1998.

Thomas Lundin har gulmarkerat ett antal avsnitt i de ingivna handlingarna som påstås utvisa att WCS var ett system för att dölja mutor i utlandet. Den bild han söker måla upp är som framgått ovan felaktig. De markerade avsnitten har sin naturliga förklaring i nu beskrivna bakgrund och den utlösande faktorn var skattemyndighetens upptrappade jakt på information om LME:s agenter.

På ett av många ställen där Thomas Lundin försöker skapa intrycket av att det var något skumt med WCS - anges följande:

Det är uppenbart vad LME tillskapade. I brottmålsdomen på sidan 21 säger åklagaren det rent ut; '3,4 miljarder kr hamnade i svarta kassor utomlands för vidarebefordran till okända personer.

Citattekniken är direkt ohederlig. Det Thomas Lundin återger är vad åklagaren anförde i brottmålsprocessen. Han undviker dock nogsamt att nämna att den som hade att pröva påståendet, tingsrätten, fullkomligt underkände denna hypotes från åklagarens sida. På sidan 199 skriver tingsrätten domskälsvis (LME:s understr.):

De tilltalade har förklarat att det i och för sig svåröverblickbara och krångliga systemet med servicebolag i allt väsentligt kom till för att förmedla betalning till marknadsagenter som ville behålla sin anonymitet och att pengarna så småningom i enlighet med systemet också utbetalades till dessa. Förklaringarna framstår som rimliga. Att det kan förhålla sig i enlighet med deras förklaringar är därför en hypotes som tingsrätten har att väga in i sin prövning. Tingsrätten kan därför inte utan vidare utgå från åklagarens hypotes att Ericsson införde systemet för att använda pengarna (de svarta) kassorna till 'vad som helst utan att bokföra'.

Åklagarens antydningar, om vad 'vad som helst' skulle kunna vara, har förblivit opreciserade genom hela rättegången. Hur man än väljer att se på saken låter hans antydningar påskina att de tilltalade och deras arbetsgivare (Ericsson) bedriver en oseriös eller brottslig verksamhet utöver det som påstås i målet. Åklagaren har inte velat framföra något konkret påstående (t.ex. muta eller ekonomisk vinning för Ericsson eller de tilltalade) för de tilltalade att bemöta. Följaktligen saknas en egentlig hypotes från åklagarens sida angående de tilltalades syfte med den påstådda brottsligheten. I det här målet framstår avsaknaden av ett övertygande motiv för att bokföra osanna fakturor som en påtaglig svaghet i åklagarens talan.

Eftersom utredning saknas om vad de utbetalade pengarna användes till, har tingsrätten att utgå från att servicebolagen i huvudsak förmedlat betalning för tjänster utförda för bolag inom Ericssonkoncernen. Det förhållandet överensstämmer med den i och för sig allmänt hållna texten i fakturorna. Det saknas därför fog för påståendet att fakturorna är osanna.

Det som Thomas Lundin kallar för "uppenbart" har alltså inte vunnit någon tilltro hos tingsrätten i brottmålet efter ca 40 dagars huvudförhandling.

Redovisningstekniska fördelar med WCS

Skälet till att WCS infördes var som tidigare framhållits att skydda agenternas identitet. Även ur ett redovisningstekniskt perspektiv innebar emellertid WCS fördelar jämfört med de rutiner som tidigare tillämpades för betalning av agenter.

Före 1998 gjordes den absoluta merparten av alla betalningar direkt från LME till agenter. I det tidigare systemet bokförde LME betalningar till agenter på ett s.k. balanskonto med

nummer 2420. Betalningar skedde inte mot fakturor utan i regel utifrån ett handskrivet dokument som skrivits i all hast eftersom det ofta var bråttom när agenten skulle få betalt. Bankadresser och andra uppgifter var därför inte sällan ofullständiga eller felaktiga, vilket ledde till att det förekom felaktigheter vid betalningarna. Det förhållandet att betalningarna bokfördes på ett balanskonto medförde också att transparensen blev låg. Det var t.ex. mycket svårt att få överblick över vilka betalningar som skett under en viss period. Övergången till WCS där betalningar mot fakturor bokfördes interimistiskt på resultatkonto innebar ett system med större transparens och kontroll, samtidigt som agenternas anonymitet kunde skyddas.

UBS-kontot med fler konton

När det gäller frågan om introduktion inför upprättande av konton, har LME undersökt saken med schweizisk expertis och funnit att det inte finns något som tyder på att schweiziska banker vid nu aktuell tid krävde något introduktionsbrev från en arbetsgivare för att få öppna konto.

Thomas Lundin har försökt påskina att det var vanligt förekommande att Ericsson-anställda hade bankkonto som egentligen var arbetsgivarens konton och att medlen på dessa konton användes för arbetsgivarens räkning. Det är fel. Det har aldrig funnits några rutiner av innebörd att olika Ericsson-tjänstemän skulle öppna konton med anhöriga som medkontohavare eller teckningsberättigade.

Thomas Lundin har inte fått instruktion att uppge sig själv som beneficial owner. Som flera gånger framhållits kände LME inte ens till existensen av hans olika konton och inte heller de i målet aktuella konton som tillhörde Communications Network, Access Network eller New Mobile (eller CARS-kontot). Inte ens själva bolagen var ju kända för LME.

Det bestrids att det funnits någon instruktion från LME att omvandla medel till annat än kontanter.

LME inte har utfört betalningar i tiden före WCS till Lundins UBS-konto. De betalningar som Thomas Lundin hänför sig till har gjorts från Liss-Olof Nenzells konto 733.889 i UBS utan LME:s vetskap.

LME känner inte till den stiftelse, Iseldo Foundation, som enligt Thomas Lundin har mottagit utbetalningar från hans konton. Det är ingen agent med vilken LME har haft avtal. LME kan inte heller vitsorda att belopp i angiven storleksordning har betalats ut till stiftelsen. LME har under alla förhållanden inte ingått avtal om ersättning till eller via stiftelsen och heller inte godkänt några betalningar till stiftelsen.

Påstådda slutliga mottagare av medlen

Det är ostridigt i målet att Thomas Lundin var kontohavare till samtliga tre konton. Det betyder rimligen att han – men inte t.ex. LME – kan få ut fullständiga kontoutdrag från respektive bank. Likväl har fullständiga kontoutdrag inte getts in. Än mindre har det getts in någon underliggande bankdokumentation som visar till vem en viss betalning har gjorts. Ingivna kontoutdrag har dessutom delvis maskerats.

De handlingar som Thomas Lundin gett in visar inte att han betalat några mutor och än mindre att det skett med de LME-medel som flutit in på hans tre konton. Det kan noteras

att några av de största påstådda betalningarna uppges ha ägt rum långt efter det att Thomas Lundin slutade sin anställning, vilket alltså ostridigt skedde i augusti 2003. Det gäller posterna som i Thomas Lundins sammanställning betecknas 10 och 11, där betalning sägs ha skett den 26 februari 2004, och post 12, där betalning sägs ha skett den 26 januari 2004.

Preskription

De totala betalningarna till Thomas Lundins tre konton summerar till USD 7 845 010 och EUR 252 840. LME:s uppfattning är att inga anspråk är preskriberade. Som noterats ovan avstår dock LME för enkelhetens skull från att göra gällande krav på betalning såvitt avser betalningar som gjordes till något av Thomas Lundins konton före den 26 augusti 1999. Den 26 augusti 2009 delgavs nämligen Thomas Lundin skriftligt krav på betalning av de nyss nämnda beloppen i USD och EUR.

Sedan Thomas Lundin klargjort att han bestrider att han överhuvudtaget fått kravet i augusti 2009 gör LME gällande följande. Preskriptionsavbrott har skett med avseende på LME:s anspråk mot Lundin genom parternas kontakter hösten 2005 och i början av 2006. Härmed avses både ett möte mellan Thomas Lundin och Richard Minogue i oktober 2005 och den därefter följande mailkorrespondensen mellan Thomas Lundin och LME genom Håkan Matz. Till följd av detta preskriptionsavbrott är ingen del av yrkat belopp preskriberat oavsett om Thomas Lundin fått del av LME:s kravbrev i augusti 2009 eller inte.

LME har ingivit intyg från en professionell delgivningsman. Delgivningsmannen har intygat att han kl 10.28 på förmiddagen den 26 augusti 2009 överlämnade LME:s krav till Thomas Lundin, varvid denne uppgav sin identitet för delgivningsmannen. Delgivningsmannen agerade på uppdrag av den ledande engelska delgivningsfirman International Legal Network, som LME anlitat. Det saknas varje skäl att tvivla på innehållet i det intyg delgivningsmannen har avgivit. LME anser att det genom intyget är visat att delgivning har skett den 26 augusti 2009. Delgivning skedde på adressen 32 Aleea Alexandru i Bukarest. Lundin har ingivit ett intyg från en Catalin Scripcaru som uppger att han köpte ett företag av Thomas Lundin i april 2009 och att 32 Aleea Alexandru är företagets adress. LME noterar för det första att Catalin Scripcaru är Managing Partner för företaget Advanced Development i vilket Thomas Lundin är styrelseordförande. Advanced Development har sin adress på 32 Aleea Alexandru. För det andra bör noteras att LME:s delgivningsadress – alltså 32 Aleea Alexandru – angivits som Lundins adress på en faktura han själv givit in i målet. Fakturan är daterad så sent som den 17 december 2010. Thomas Lundin får antas ha fått och betalat fakturan. Thomas Lundins egen uppdragstagare har alltså fakturerat honom på den adress där delgivning intygats ha skett – inte den andra adress där Thomas Lundin tycks mena att LME borde ha sökt honom.

Även det nu sagda visar att det saknas skäl att betvivla intyget från LME:s delgivningsman.

LME bestrider att frågan om preskription skall bedömas enligt rumänsk lag. Preskription är en materiell fråga och svensk materiell rätt är tillämplig i tvisten. För att ett krav skall ha preskriptionsavbrytande effekt krävs att kravet skall ha kommit mottagaren till handa (Se t.ex. Lindskog, Preskription, 2 u 2002, s 284).

Något krav på att mottagaren skall underteckna att han mottagit handlingen finns inte i svensk rätt. Att ett sådant formaliakrav må finnas vid delgivning av en stämning enligt den rumänska motsvarigheten till rättegångsbalken saknar all relevans i målet.

DOMSKÅL

AllmÅnt

Inledningsvis konstateras att skiljenÅmnden genom ett beslut den 31 mars 2011 har funnit att LME År den part med vilken Thomas Lundin ingÅtt Utlandsavtalet.

I mÅlet År det av avgÅrande betydelse hur man ska vÅrdera den information som lÅmnats av parterna i mÅlet om Worldwide Commissions Scheme (WCS), bl.a. om syftet med betalningar till agenter, om vilken roll Liss-Olof Nenzell haft, om upprÅttande av servicebolag, om vilken status de. s.k. offshorebolagen haft och om kontot CARS.

LME har i mÅlet presenterat en omfattande skriftlig bevisning. Bland denna bevisning finns en stor del uppgifter som hÅrrÅr frÅn schweiziska bankkonton, dÅr LME till stor del fÅtt information via schweizisk Åklagare. Dessa uppgifter År av sÅdan art att de annars knappast skulle kunna ha fÅrebringats inom ramen fÅr ett mÅl av det hÅr slaget, eftersom de i stor utstrÅckning torde ha omfattats av banksekretess.

UtÅver den skriftliga bevisningen har LME Åberopat fÅrhÅr med ekonomichefen Yngve Broberg, f.d. chefsjuristen Carl-Olof Blomqvist, bolagsjuristen HÅkan Matz, tidigare corporate officer Dan Ekman samt med den schweiziske advokaten Richard Ritter, samtliga personer som i olika omfattning kunnat lÅmna detaljerade uppgifter till stÅd fÅr LME:s pÅstÅenden.

Thomas Lundin har Åberopat viss skriftlig bevisning samt fÅrhÅr med sig sjÅlv, fÅrre LME-ÅnstÅllde Liss-Olof Nenzell samt med den schweiziske bankiren Urs Meisterhans. Thomas Lundin har lÅmnat allmÅnt hÅllna uppgifter om mutkulturen i RumÅnien och ocksÅ hÅvdat att LME hade full kunskap om detta fÅrhÅllande och ocksÅ sanktionerade detta. Enligt nÅmndens uppfattning har sÅvÅl Thomas Lundins som Liss-Olof Nenzells berÅttelser i skilda avseenden visat pÅ inkonsekvenser och motsÅgelser. I en del avseenden har Thomas Lundin haft svårt att ge fÅrklaringar.

SkiljenÅmndens Åvergripande bedÅmning År att LME i mÅlet har visat att bolagets beskrivning av det aktuella hÅndelsefÅrloppet, frÅn inrÅttandet av WCS, till och med de betalningar som gjorts till konton tillhÅriga Thomas Lundin, i allt vÅsentligt ska godtas. Till saken hÅr att Thomas Lundin inte anmÅrkt pÅ riktigheten av de transaktioner och belopp som LME redovisat. NÅmnden kommer nedan att nÅrmare analysera nÅgra sÅrskilda frÅgestÅllningar.

Servicebolagens roll som servicefÅrmedlare

Ekonomichefen Yngve Broberg har berÅttat om bakgrunden till WCS och om servicebolagens roll enligt fÅljande. Det År riktigt som LME uppgett att den svenska skattemyndigheten i samband med koncerntaxeringsrevision 1998 ville fÅ tillgÅng till handlingar rÅrande utlÅndska agenter i syfte att lÅmna informationen, som utbyte av information, vidare till respektive utlÅndskt lands skattemyndighet. Detta var problematiskt fÅr LME eftersom man i avtal med agenter hade sekretessklausuler som inte kunde fÅrenas med skattemyndighetens ÅnskemÅl. Det var mot denna bakgrund som LME bestÅmde att man behÅvde skapa sig en ny rutin fÅr betalning av agenter, eftersom man inte var sÅkra pÅ att sekretesskravet skulle kunna upprÅthÅllas i andra lÅnder. InrÅttandet av WCS hade alltsÅ inte att gÅra med skattefrÅgor utan den helt bÅrande tanken var kravet pÅ konfidentialitet i

förhållandet till anlitate agenter. Detta höga krav på diskretion var också bakgrunden till att han gett instruktioner om att förstöra kopior av handlingar. Det fanns inte anledning att ha kopior av handlingar spridda i organisationen. Avsikten var för övrigt att endast en väldigt liten grupp inom LME skulle känna till WCS.

Yngve Broberg har också berättat om den starka roll Liss-Olof Nenzell fick och att denne var LME:s kontaktperson gentemot Richard Ritter. Liss-Olof Nenzell var den som koordinerade WCS och gav Richard Ritter direktiv.

Richard Ritter har detaljerat berättat om sin roll inom ramen för WCS, om servicebolagen, om sina relationer med Liss-Olof Nenzell, Thomas Lundin och Antoniu Petrescu samt om sin kunskap om tillkomsten av offshorebolagen och CARS. Richard Ritter har bl.a. uppgett att Liss-Olof Nenzell gav honom instruktioner och att det oftast var han som bestämde från vilket servicebolag utbetalning till agenter skulle ske men också att detta var något som ibland diskuterades med Liss-Olof Nenzell. Han har vidare berättat om hur Liss-Olof Nenzell introducerade Antoniu Petrescu och att Antoniu Petrescu i sin tur kom att introducera Thomas Lundin för Richard Ritter.

Thomas Lundin har hänfört sig till andra omständigheter som skulle indikera att WCS-systemet var tillkommet av andra, icke legitima skäl. I denna riktning har även Liss-Olof Nenzell uttalat sig. Han har under ed vid det förhör i målet som skett inför Stockholms tingsrätt berättat bl.a. följande. Vid ett möte på Ericssons huvudkontor i oktober år 2000 fick han instruktion att förstöra alla dokument som han hade på sitt arbetsrum i Zürich. Vid mötet deltog bl.a. chefsjuristen Carl-Olof Blomqvist och Yngve Broberg. Dagen därpå åkte han till Zürich och åttlydde ordern. Han sparade dock originalhandlingar som fanns förvarade i bankfack. Dessa handlingar finns idag i säkert förvar. Han har inte velat lämna ut handlingarna till LME.

Carl-Olof Blomqvist har, också under ed, berättat att Liss-Olof Nenzell var kallad till möten på huvudkontoret i oktober 2000 och tillagt. Inför ett möte uppgav Liss-Olof Nenzell att han inte ville komma till huvudkontoret och att han dessutom hade förhinder och behövde åka till London. LME lät skugga honom och det visade sig att han visserligen åkte till London men att han därifrån tog sig vidare till Zürich och sedan tillbaka till London igen. Därefter kom de att ha ett möte i Carl-Olof Blomqvists bostad där Yngve Broberg deltog. Det är inte sant att han bett Liss-Olof Nenzell att förstöra några dokument; tvärtom har han bett denne att visa upp de handlingar som finns.

Dan Ekman, corporate officer inom LME, har i denna del under ed berättat om att Carl-Olof Blomqvist vid ett möte med advokaten Heinz Schild i oktober 2001 blivit upprörd och sagt att Liss-Olof Nenzell ljög när denne påstått att han blivit beordrad att förstöra handlingar.

Enligt skiljenämndens bedömning ger utredningen inte stöd för att Liss-Olof Nenzell fått instruktioner att förstöra handlingar med koppling till WCS. Denna bedömning görs även med beaktande av det dokument med de mötesanteckningar, upprättade av advokat Heinz Schild, som Thomas Lundin åberopat i målet. Snarare talar utredningen med styrka för att WCS tillskapats av de skäl som LME angett och att servicebolagen förmedlade LME-pengar.

LME har också pekat på ordalydelsen i det Mandate Agreement som bolaget träffade med Richard Ritter, där servicebolagen utpekats som rena betalningsförmedlare och där det sägs

att LME skall anges som "beneficial owner" för gjorda inbetalningar. LME har även hänvisat till de avslutningsavtal som upprättats mellan LME och servicebolagen Omyas och SBDC enligt vilka dessa servicebolag återbetalade medel som inte utnyttjats i förmedlingsverksamheten.

Skiljenämnden finner att LME har visat att servicebolagen skulle fungera som betalningsförmedlare och att de medel som bolagen förmedlade tillhörde LME.

Offshorebolagen, CARS samt 908- och 968-kontot

När det gäller frågan om "offshorebolagens" status har Thomas Lundin hävdat att dessa ska anses som servicebolag i den mening som är aktuell i målet. Av en i målet åberopad vittnesattest underskriven av Antoniu Petrescu följer att denne hävdar att såväl Access Network, New Mobile, Communications Network och CARS utgjorde delar av WCS. Liss-Olof Nenzell har i en vittnesattest lämnat motsvarande uppgifter. Under förhöret inför nämnden uppgav Liss-Olof Nenzell att han inte minns att han skulle varit engagerad i Access Network, New Mobile eller CARS. Beträffande Communications Network uppgav Liss-Olof Nenzell att det "väl" var ett bolag inom WCS. Han har vidare berättat att han inte vet varför han själv upptagits som beneficial owner eller varför han står angiven som teckningsberättigad.

Såvitt utretts i målet hade dessa bolag inte som "riktiga" servicebolag något avtal med LME och att de inte var servicebolag stöds också av de uppgifter Richard Ritter, Yngve Broberg och Håkan Matz lämnat.

Richard Ritter har i förhör sagt att Communications Network inte var ett servicebolag. Han har vidare sagt att han inte var involverad i tillskapandet av Access Network men att detta bolag uppenbart var ett s.k. offshorebolag. Yngve Broberg har berättat om att det var först under LME:s utredning som han blev medveten om förekomsten av bolagen Access Network, New Mobile och Communications Network. Håkan Matz har uppgett att LME visste vilka servicebolag man arbetade med och att Access Network, New Mobile och Communications Network inte var några sådana.

I målet har framkommit att Thomas Lundin haft teckningsrätt till alla konton i offshorebolagen (inklusive CARS) och att han i flertalet fall angetts om beneficial owner och undertecknat handlingar rörande dessa konton. Thomas Lundin har i målet inte kunnat lämna någon klar och entydig förklaring till sin inblandning kring dessa konton.

Carl-Olof Blomqvist har i förhör berättat att Thomas Lundin vid ett möte, troligen 2001, förnekat egen kännedom om Communications Network. Även Dan Ekman som var med vid detta möte, har berättat att hans minnesbild är att Thomas Lundin förnekade kännedom om bolaget. Dessa uppgifter är enligt nämndens mening ägnade att minska Thomas Lundins trovärdighet när det gäller frågan om hans inblandning i tillskapandet av offshorebolagen.

Sammantaget finner nämnden att LME har visat att varken Access Network, New Mobile, Communications Network eller CARS var servicebolag inom WCS eller på annat sätt kopplade till WCS, att LME inte tidigare kände till deras existens samt att medel kanaliseras från servicebolagen via dessa konton till bl.a. konton tillhöriga Thomas Lundin.

Vidare har LME i målet kunnat visa att betalningar, från servicebolag, gjorts till 908-kontot och 968-kontot, innehavda av Antoniu Petrescu och att betalningar därifrån sedan gjorts till Thomas Lundins personliga konton.

TelworldAG

Av utredningen framgår att LME ingick ett agentavtal med det cypriotiska bolaget TelworldAG den 29 maj 2001. Bolaget var inte ett servicebolag och inte del av WCS. Såvitt framgått i målet har TelworldAG aldrig utfört några agenttjänster. Av den skriftliga bevisningen i målet har klargjorts att betalningar skett från Ericssonssfären in till TelworldAG och att därifrån medel förts vidare till Thomas Lundins UBS-konto, Benestad-kontot och AIG-kontot, allt med belopp som LME angett sakframställningsvis.

Frågan om bristande saklegitimation för LME

Thomas Lundins förstahandinvändning är att LME inte är innehavare av någon av de fordringar som görs gällande i skiljemålet. Thomas Lundin menar att det är ostridigt att ingen i målet aktuell överföring av medel till konto tillhörigt Thomas Lundin har skett från ett konto tillhörigt LME utan i samtliga fall kommer medlen från annan juridisk eller fysisk person. Thomas Lundin gör därför gällande att LME saknar rätt att för den juridiska eller fysiska personens räkning eller för egen räkning kräva Lundin på sätt sker i skiljemålet.

Till stöd för sin uppfattning har TL åberopat bl.a. uppgifter som företrädare för LME lämnat under den brottmålsrättegång i Stockholms tingsrätt som TL hänvisat till, uppgifter som redovisats genom citat ur domen av utsagor av bl.a. Yngve Broberg och Richard Ritter.

LME menar att de åberopade utdragen ur domen är missvisande genom att uttalandena inte redovisats i sin helhet och att brottmålsrättegången inte avsåg frågan om civilrättsligt ägande utan bokföringsskyldighetens omfattning vid transferering av medel från LME till servicebolag och vidare till agenter. Yngve Broberg har vid förhör inför skiljenämnden bekräftat uppfattningen att medlen som överförts tillhörde LME. Det var enligt honom ”solklart att det var LME:s medel”. Även Richard Ritter har för sin del uppgett att medlen tillhörde LME i rättslig mening och inte servicebolagen. Richard Ritter har tillagt att de medel som inte delats ut hos servicebolagen eller på något av de konton som användes, återfördes till LME.

Vad gäller de medel som funnits på kontona hos offshorebolagen och CARS ifrågasätter Thomas Lundin om det är medel tillhöriga LME. Vidare ifrågasätter Thomas Lundin om LME kan göra anspråk på medel som kommer från Antoniu Petrescus 908- och 968-konton.

I fråga om de medel som kommer från TelworldAG har Thomas Lundin hävdatt att LME inte har rätt att kräva betalning eftersom TelworldAG inte fakturerat LME utan andra Ericsson-bolag.

Som tidigare konstaterats var de medel som LME överfört till servicebolagen och förmedlades av dessa LME:s medel. Av dessa medel slussades en del vidare till offshorebolagen, CARS samt 908- och 968-kontot. Därifrån har medel överförts till bl.a. Thomas Lundins konton för användning i de syften som LME avsett. Skiljenämnden finner att det inte bris-

ter i saklegitimation i fråga om de medel som Thomas Lundin mottagit och förfogat över utan att vara berättigad därtill.

Beträffande TelworldAG anför nämnden följande. Det är visserligen riktigt att fakturorna från TelworldAG är adresserade till andra Ericssonbolag än LME. Men i den av LME åberopade skriftliga bevisningen framgår otvetydigt att i TelworldAG:s egna kontoutdrag kommer gjorda inbetalningar, som svarar mot utställda fakturor, från ”Telefon AB L M Ericsson”, dvs. LME. Härigenom anser nämnden att LME visat att det är LME:s medel som också i detta sammanhang kanaliseras via bolag för att slutligen hamna på konton tillhöriga Thomas Lundin.

I denna del finns också vittnesuppgiften från Dan Ekman att beakta. Dan Ekman har berättat att han vid ett tillfälle, troligen under år 2002, ringde Thomas Lundin och frågade om TelworldAG varpå Thomas Lundin ifrågasatt vad Dan Ekman hade med den saken att göra. Thomas Lundin själv har sagt att denna uppgift inte är riktig och att han aldrig haft något sådant samtal med Dan Ekman.

Dan Ekman redovisade denna uppgift spontant under vittnesförhöret och trots flera frågor kring sina uppgifter, vidhöll han dem på ett trovärdigt sätt. Nämnden sätter därför tilltro till uppgiften att Thomas Lundin uttryckt sig ungefär som Dan Ekman hävdade. Ett sådant uttalande går inte att förena med Thomas Lundins i målet angivna ställning att han inte varit inblandad i TelworldAG.

LME har således varit innehavare av de fordringar som görs gällande i målet. Thomas Lundins invändning om att talan ska ogillas på grund av bristande saklegitimation ska därför lämnas utan bifall.

Något om Thomas Lundins konton

Thomas Lundin har invänt att de överföringar som skett till konton i hans namn har skett utan hans medverkan och i enlighet med en rutin som var känd för LME och accepterad av bolaget. Han har vidare invänt att han inte mottagit och förfogat över de i målet aktuella medlen utan LME:s vetskap. Inte heller säger han sig ha behållit medlen för egen eller närståendes del. Vidare bestrider han att han gjort sig skyldig till brottslig gärning.

Något närmare stöd i utredningen för att det var brukligt inom LME att anställda hade konton i eget namn men för LME:s räkning har inte förebringats. Dan Ekman har på fråga uppgett sig aldrig hört talas om något sådant. Yngve Broberg har berättat att det efter östblockets sammanbrott förekom att befattningshavare kunde utrustas med en handkassa, därför att det i vissa fall krävdes att kunna göra betalningar i hårdvaluta. Något närmare stöd för att det skulle förekomma konton av det slag som motsvarar Thomas Lundins i målet tre aktuella konton har inte påvisats i målet. Inte heller ger utredningen i övrigt stöd för att Thomas Lundin skulle ha anmodats av LME i någon skepnad (t.ex. av styrelsen i det rumänska dotterbolaget ETR) att öppna konton. Tvärtom indikerar kopplingarna till familjemedlemmar och Thomas Lundins egna uppgifter om uppgiven förmögenhet, investeringar i aktier samt andra i målet redovisade kontakter med banktjänstemän, tydligt att det var fråga om konton som användes för privat bruk av Thomas Lundin.

Thomas Lundin har själv i flera avseenden lämnat svävande eller oprecisa svar på frågor som gällt de aktuella kontona (UBS-kontot, Benestad och AIG). Sålunda har han uppgett att han ”tror” att han inte betalat privata räkningar från UBS-kontot. Han har vidare upp-

gett att han i efterhand insett att det var "naivt" att ge anhöriga fullmakter att teckna konton och att det först var i samband med denna tvist som han själv kom att ifrågasätta varför det skulle vara personliga konton. Han har också uttalat att han inte tittat på handlingarna ordentligt i samband med underskrifter vid bankbesök. På frågor om varför han uppgett höga personliga inkomster har han svarat att han försökte vara smart, att angivna summor svarade mot förväntade betalningsströmmar på kontona och att det var ett led i att förespegla honom som en rik person.

Trots att Thomas Lundin hävdade att pengarna på de personliga kontona endast i teknisk mening var hans eftersom de var avsedda för betalningar av mutor, eller kick-backs, har han under slutsammanträdet samtidigt hävdade att en del av de medel som fanns på kontona ändå var hans privata. Han har berättat att han investerat i aktier under sin tid i Danmark och att han fått godkänt av sin styrelseordförande Göran Uvner att föra över medel på UBS-kontot. Denna uppfattning har Thomas Lundin även redovisat när han fått frågor om de transaktioner som visats ske till hans systrar från UBS-kontot. På frågan varför det i åberopad "kundhistorik" från UBS-kontot finns uppgifter om möbelinköp har Thomas Lundin under slutsammanträdet hävdade att det var fråga om ett sätt att dölja mutbetalningar till en älskarinna till en Securitateanställd.

Nämnden finner inte stöd för Thomas Lundins invändning om att kontona skulle ha inrättats med LME:s vetskap eller enligt någon gällande praxis och lämnar den därför utan avseende.

Thomas Lundin har i målet redovisat kontoutdrag som enligt honom visar att betalningar skett från hans konton i syfte att betala mutor eller s.k. kick-backs. Utdragen är ofullständiga. Av kontouppgifterna går inte att utläsa till vem betalning skulle ha gjorts. Nämndens samlade bedömning är att Thomas Lundin inte kunnat göra sannolikt att medel från kontona gått till betalningar av kick-backs. Under slutsammanträdet har Thomas Lundin också hävdade att det inte enbart var Ericsson-medel som fanns på kontona utan att det också förekom pengar som inte var LME:s. Enligt Thomas Lundin förekom medel från affärer som inte var Ericsson-affärer, t.ex. har det även förekommit medel från norska företaget Kongsberg på kontona.

När det gäller Thomas Lundins uppgifter om betalningar till Iseldo Foundation som Urs Meisterhans också berättat om vid förhör med honom menar nämnden att dessa uppgifter mot LME:s bestridande framstår som alltför allmänt hållna för att kunna läggas till grund för några säkra slutsatser.

I sammanhanget finner skiljenämnden också anledning att beakta att Thomas Lundin själv poängterat sin roll som den i ETR-bolaget som skulle se till att rutiner följdes medan Antoniu Petrescu var den som var bra på att nosa upp affärer. Mot den bakgrunden är det svårt för nämnden att förstå hur Thomas Lundin haft svårt att hålla isär vad som varit privata medel och medel tillhöriga LME på de aktuella kontona. Det är i detta ljus också svårt att finna någon trovärdighet i Thomas Lundins påståenden om att han varit naiv och knappt vetat om vad det var för papper han skrev på när konton öppnades.

Sammanfattningsvis finner nämnden med stöd av vad som ovan anförts att det får anses visat att Thomas Lundin utan LME:s vetskap medverkat till de i målet aktuella överföringarna. Thomas Lundin har vidare mottagit och förfogat över medel tillhöriga LME utan LME:s vetskap och utan att ha någon rätt till medlen. Att Thomas Lundin medverkat

till dessa överföringar menar nämnden står klart genom den samlade bevisning som presenterats i målet.

Vidare finner nämnden att det saknas stöd i åberopad bevisning för att yrkade belopp med LME:s godkännande använts för kick-backs eller mutor på något sätt som skulle vara till nytta för LME. Inte heller har Thomas Lundin i övrigt redovisat varför han skulle vara berättigad till avräkning för påstådda utbetalningar till tredje man. Nämnden lämnar därför den invändningen utan avseende. Enligt nämnden har LME i målet visat att man lidit en ersättningsgill skada.

Frågan om preskription

Med den bedömning nämnde gjort ovan skulle således Thomas Lundin vara skyldig att betala vad LME yrkat i målet. Thomas Lundin har emellertid hävdade att anspråken i målet är preskriberade.

Thomas Lundin har uppgett han fick del av LME:s krav först genom delgivning av påkallelsekriften den 2 september 2010. LME å sin sida har gjort gällande att Thomas Lundin delgavs krav på betalning den 26 augusti 2009. Vidare har LME hävdade att preskriptionsavbrott skett genom parternas kontakter hösten 2005 och i början av 2006.

Skiljenämnden gör följande bedömning.

I frågan om preskriptionsavbrott hösten 2005 och i början av 2006 har LME hänvisat dels till ett möte mellan Thomas Lundin och LME:s internrevisor Richard Minogue, dels till e-postkontakter mellan Thomas Lundin och Håkan Matz. Någon närmare bevisning rörande mötet mellan Thomas Lundin och Richard Minogue och vad som sagts vid det tillfället har inte förekommit i målet. När det gäller e-postkorrespondensen kan det konstateras att Håkan Matz ställer krav på att Thomas Lundin ska redovisa för medel som hamnat på konton som Lundin innehaft. I ett av meddelandena anger Håkan Matz att LME inte för tillfället har anledning att tro annat än medlen till fullo använts i Ericssons verksamhet men man vill ha en specifik redovisning.

En utgångspunkt för att en åtgärd vidtagen utom rättsligt förfarande ska ha preskriptionsavbrytande verkan är att åtgärden kan karakteriseras som ett krav eller en erinran om fordringen. Det finns ett visst krav på klarhet beträffande borgenärens ståndpunkt till sitt anspråk (se Lindskog, Preskription, 3:e uppl. s. 291 ff). Enligt nämnden kan det ifrågasättas om e-postkorrespondensen ens kan sägas innehålla ett tydligt anspråk från LME på Thomas Lundin. I vart fall har inte anspråket angetts på ett tillräckligt tydligt sätt för att kunna anses utgöra ett preskriptionsavbrott.

Skiljenämnden godtar således inte att preskriptionsavbrott kan anses ha skett hösten 2005 eller i början av 2006. Nämnden övergår nu till frågan om Thomas Lundin kan anses ha delgetts krav på betalning den 26 augusti 2009.

LME har åberopat intyg från en professionell delgivningsman som agerade på uppdrag av en engelsk delgivningsfirma. Delgivningen ska ha skett på adressen 32 Aleea Alexandru i Bukarest.

Thomas Lundin har i förhör uppgett att han inte fått del av några handlingar förrän den 2 september 2010. Han har också uppgett att han inte använt sig av den uppgivna adressen

och bl.a. återopat ett intyg från Catalin Scripcaru. Enligt nämndens uppfattning kan Thomas Lundins trovärdighet i dessa uppgifter starkt ifrågasättas. Av utredningen i målet har framgått att Thomas Lundin har nära affärsmässiga relationer med Scripcaru samt att Thomas Lundin i annat sammanhang i målet använt den nu aktuella adressen som en adress kopplad till sig själv. Mot denna bakgrund och då nämnden inte finner närmare stöd i utredningen för att delgivningsmannen skulle ha skäl att falskeligen lämna intyg, menar skiljenämnden att LME visat att delgivning skett den 26 augusti 2009.

Thomas Lundin har härutöver anfört att eftersom delgivningen inte skett genom att Thomas Lundin egenhändigt skrivit under delgivningshandlingar har delgivning inte skett på ett sätt som är korrekt enligt rumänsk rätt. LME har invänt att rumänsk rätt inte är tillämplig.

Skiljenämnden gör härvid följande bedömning.

Preskriptionsbestämmelser är att uppfatta som materiellrättsliga regler och därför ska generellt samma lag tillämpas på preskription som på rättsförhållandet i övrigt. Mellan parterna i målet gäller en skiljeklausul med följande lydelse.

If agreement concerning the interpretation or application of the Contract and the GCE cannot be reached by negotiation between the Company and the Employee, then recourse is to be made to arbitration in Sweden for adjudication in accordance with Swedish law. The Company will cover the costs of judicial arbitration proceedings.

Den fråga som är aktuell i målet är om skiljeklausulens utformning innebär en lagvalsfråga i såväl processrättsligt som i materiellrättsligt avseende. Nämnden finner att det ligger närmast till hands att tolka skiljeklausulen på så sätt att klausulen dels hänvisar till svenska processuella regler genom hänvisningen "recourse is to be made to arbitration in Sweden", dels hänvisar till tillämpning av svensk materiell rätt genom skrivningen "for adjudication in accordance with Swedish law". Till stöd för denna tolkning kan också anföras, i enlighet med vad LME anfört, att motsatsen skulle kunna innebära att en mängd olika lands lagar skulle komma att tillämpas i materiellt hänseende, vilket svårligen kan ha varit avsikten när klausulen formulerades. Det bör i sammanhanget också noteras vad som anges i skiljedomsreglerna för Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut där det i 22 § (2) anges att parternas hänvisningar till ett visst lands lag ska anses vara en hänvisning till det landets materiella rätt och inte dess lagvalsregler.

Sammanfattningsvis finner skiljenämnden att det visats att Thomas Lundin den 26 augusti 2009 på ett korrekt sätt delgetts krav på betalning. Innebörden av denna slutsats är att inte något av de krav som görs gällande i målet är preskriberade.

Ränteberekening

Skiljenämnden har ovan funnit att Thomas Lundin obehörigen och utan LME:s vetskap medverkat till att till sig själv överföra medel motsvarande de belopp som LME yrkar ersättning för i målet. Thomas Lundins agerande måste också, som LME hävdar, bedömas ha varit brottsligt. De åtgärder Thomas Lundin vidtagit täcks åtminstone av rekvisiten för brottet olovligt förfogande. LME har härigenom rätt till ränta enligt 4 § femte stycket räntelagen från den dag då skadan uppkom, vilket i målet beräknats till dagen för den sista överföringen, nämligen den 9 oktober 2002.

Rättegångskostnader

Utgången i målet innebär att LME fullt ut vunnit bifall till sin förda talan. Enligt det mellan parterna ingångna "Utlandsavtalet" och den särskilda skiljeklausul som gäller enligt "GCE" ska LME "...cover the costs of judicial arbitration proceedings". I en senare utgåva av GCE har ovanstående mening kompletterats med följande mening. "Each party pays for own legal representation."

Parterna är ense om att det är den äldre lydelsen av skiljeklausulen som är tillämplig på den aktuella tvisten. LME har å sin sida hävdats att klausulen innebär att LME åtagit sig att svara för kostnaderna för själva skiljeförfarandet, dvs. i första hand kostnaderna för skiljeämnnens arvoden. LME har därvid gjort gällande att detta förhållande gäller enligt såväl den äldre som den nyare skiljeklausulen och att den nya skrivningen endast ska tolkas som ett förtydligande av vad som redan tidigare gällt.

Thomas Lundin å sin sida har hävdats att klausulen i sin äldre och i målet gällande lydelse är att tolka som att LME åtagit sig att svara för samtliga rättegångskostnader i anledning av tvisten, dvs. en skyldighet för LME oavsett utgång i målet att slutligt stå för såväl egna som motpartens rättegångskostnader, liksom för övriga kostnader för skiljeförfarandet. Enligt Thomas Lundin ska klausulen tolkas på detta sätt, särskilt i ljuset av den nya klausulen som tvärtom uttryckligen anger att vardera parten står sin ombudskostnad.

Skiljenämnden gör följande bedömning.

Utan annan utredning är det inte möjligt att dra någon säker slutsats om hur tillkomsten av den nya skiljeklausulen ska tolkas. Argument kan föras för såväl ståndpunkten att det är fråga om ett förtydligande, som att det tvärtom visar att man avsett reglera ett nytt förhållande. I denna situation anser sig nämnden till att börja med hänvisad till en mer bokstavig tolkning av klausulen. Uttrycket "cover the costs of judicial arbitration proceedings" leder enligt nämndens uppfattning tanken till att avsikten varit att reglera själva kostnaderna för skiljeförfarandet och inte ett ställningstagande i frågan om ansvar för parternas egna kostnader (närmast ombudskostnader). Eftersom en sådan tolkning också enligt nämndens uppfattning följer allmänna principer för hur ombudskostnader regleras, bör tolkningen läggas till grund för hur saken nu ska bedömas.

Nämnden finner således att LME enligt skiljeklausulen är skyldig att betala för skiljeförfarandet, dvs. arvoden till nämndens ledamöter och lokalkostnader i anslutning till slutsammanträdet men regleringen av ansvaret för partskostnaderna får följa allmänna principer. Allmänna principer innebär att förlorande part ska ersätta motparten skäligen ersättning. Vidare får förlorande part svara för sina egna kostnader.

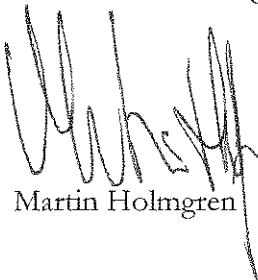
LME har i målet yrkat ersättning med sammanlagt 2 703 189 kr, varav 2 675 000 kr avser ombudsarvode. Med hänsyn till målets komplexitet, den omfattande utredningen och också med visst notering av storleken på det ersättningsanspråk som Thomas Lundin framställt, finner skiljenämnden att LME:s yrkande är skäligen.

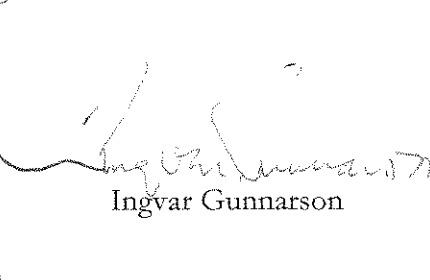
DOMSLUT

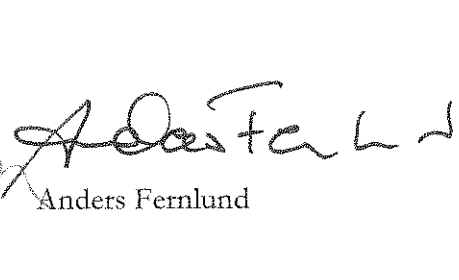
1. Skiljenämnden förpliktar Thomas Lundin att till Telefonaktiebolaget LM Ericsson (publ) betala sju miljoner trettioåtta tusen trettio (7 119 110) USD och tvåhundra femtio två tusen åttahundra fyrtio (252 840) EUR jämte ränta på beloppen enligt 4 § femte stycket och 6 § räntelagen från den 9 oktober 2002 till dess betalning sker.
2. Thomas Lundin ska ersätta Telefonaktiebolaget LM Ericsson (publ) för dess rättegångskostnad vid skiljenämnden med 2 703 189 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 5 april 2012 till dess betalning sker.
3. Telefonaktiebolaget LM Ericsson (publ) ska betala ersättning till skiljemännen med ett belopp om 780 000 kr avseende arvode till Martin Holmgren och med 725 000 kr, varav 580 000 kr avser arvode och 145 000 kr avser mervärdeskatt på arvodet till vardera Ingvar Gunnarson och Anders Fernlund. På arvodet till Martin Holmgren ska Telefonaktiebolaget LM Ericsson (publ) erlagga sociala avgifter enligt lag.
4. Telefonaktiebolaget LM Ericsson (publ) ska betala ersättning till Advokatfirman Nova AB med ett belopp om 43 750 kr avseende lokalhyra varav 8 750 avser mervärdeskatt.

TALAN MOT DOMEN

Part som är missnöjd med skiljenämndens avgörande vad avser ersättningen till skiljemännen får föra talan mot den delen av domen. Talan ska väckas vid Stockholms tingsrätt inom tre månader från den dag då parten fick del av skiljedomen. Part som vill få skiljedomen ändrad i något annat hänseende skall väcka talan i Svea hovrätt inom samma tid.

Martin Holmgren

Ingvar Gunnarson

Anders Fernlund